

הערות לתרגום 'הוידוי והתפילה אשר לאסנת בת פוטיפרע הכהן'

התרגום העברי המוגש בזה הוכן על פי הטקסט במהדורת פִּלוֹנֶנְקוֹ:

Philonenko, Marc. Joseph et Aseneth: Introduction, text critique, traduction et notes. Brill, Leiden, 1968.

בעקבות מהדורה זו פיזרתי את השורות בקטעים בעלי האופי הלירי והרטורי המובהק, אם כי נהגתי כך גם במקומות בהם לא עשה זאת פִּלוֹנֶנְקוֹ, כמקובל בכמה הוצאות של הספרות החיצונית והבתר-מקראית.

בנספח לתרגום הבאתי פרקים בודדים מניסוחים אחרים של הטקסט, מתוספות ומן הגירסה הלאטינית. לצורך זה התבססתי גם על תמהדורה היוונית והלאטינית של באַטִּיפּוֹל:

Batiffol, P. 'Le Livre de la Prière D'Aseneth', in: Studia Patristica I, II, Paris, 1889-1890, pp 1-115.

אני מקווה כי תוספות אלו תיתנה לקורא אפשרות להבחין בשוני העצום וההבדלים הסגנוניים והתוכניים שבין הגירסאות.

התרגום הוכן בשעתו ביוזמתו ובליווי הצמוד של פרופ' דוד פלוסר. מסיבות טכניות נתעכבה הוצאתו לאור עד כה, ואנו שמחים על אפשרות לפרסמו ב'דפים'. תודתנו נתונה לפרופ' פלוסר על עזרתו ועל דברי המבוא שצרף אל התרגום.

הודוי והתפלה אשר לאסנת בת פוטיפרע הכהן

מיוונית גבריאל צורן

א

(1) ויהי בשנה הראשונה לשבע השנים הטובות, בחדש השני ביום התמישי לחדש, וישלח פרעה את יוסף לסוב את כל ארץ מצרים. (2) ויבוא יוסף בחדש הרביעי לשנה הראשונה ביום השמונה עשר לחדש בגבול און, (3) והוא צובר את בר הארץ ההיא כחול אשר על שפת הים.

(4) ואיש היה בעיר ההיא, פחת פרעה, והיה הלז ראש על כל פחות פרעה ועל כל שועי פרעה. (5) והאיש הזה עשיר מאד וחכם-ללב ונעים, והוא יועץ פרעה, ושמו פוטיפרע והוא כהן און. (6) ובת היתה לפוטיפרע כבת שמונה עשרה שנה, בתולה גדולה ונאווה ונהדרת מאד ביופיה מכל בתולה אשר על הארץ. (7) ואין כמוה בכל בנות המצרים, כי אם לבנות העברים תשוה בכל. (8) והיא גדולה כשרה ונאווה כרבקה ויפה כרחל. ושם הכתולה היא אסנת. (9) ויצא שמע יופיה בכל הארץ ההיא ועד קצותיה, ויבקשו את ידה כל בני השועים והפחות והמלכים, נערים כולם. (10) ומחלוקת רבה היתה ביניהם בעבורה, ויאמרו להלחם איש ברעהו בעבור אסנת.

(11) וישמע על אודותיה בו פרעה הבכור, ויפצר באביו לתתה לו לאשה. (12) ויאמר לו: "תן לי את אסנת בת פוטיפרע כהן און לאשה". (13) ויאמר לו אביו פרעה: "למה תבקש אשה רעה ממנו? הכי לא אתה מלך כל הארץ? לא כי, הנה בת המלך יהונקים אורשה לה, והיא מלכה יפה במאד, ואותה קח לה לאשה!"

ב

(1) ואסנת מואסת וכזה כל גבר, וגבר לא ראה אותה מעולם, באשר היה מגדל לפוטיפרע, סמוך אל ביתו, והוא גדול וגבוה מאד. (2) ובראש המגדל עליה נלה עשרה חדרים. (3) ויהי החדר הראשון גדול ונהדר, רצוף אבני ארגמן וקירותיו מצפים אבני רקמה ויקר. (4) ותקרת החדר ההוא זהב, ופנימה לחדר ההוא קבועים אלהי המצרים, מספר איו להם, והם זהב וכסף. (5) ואת כל אלה תעבוד אסנת ותיראם ותעש להם קרבנות.

(6) ובחדר השני היו כל עדייה ותיבותיה של אסנת. (7) ויהי בו זהב לרוב, וכסף, ושמלה רקומת-זהב, ואבנים טובות ויקרות, וסדינים משוּבחים. (8) ושם היו כל עדיי החוליה. (9) ובחדר השלישי היה מקל טוב הארץ והוא חדר מאגרה של אסנת.

(10) וּבִיתֵר שִׁבְעַת הַחֲדָרִים הָיוּ שִׁבְעַת בְּתוּלוֹת, אִשָּׁה בְּחֹדֶר. (11) וְאֵלוֹ נְעוּרוֹת אֶסְנָת, וּמִסְפַּר שְׁנוֹתֶיהֶן אֶחָד כִּי בְלִילָה אֶחָד נִזְלְדוּ עִם אֶסְנָת, וְהָיוּ יָפוֹת מְאֹד, כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם, וּגְבַר לֹא חָבַר אֲלֵיהֶן מְעוּלָם, אוֹ יֵלֵד זָכָר.

(12) וּשְׁלוֹשָׁה חֲלוֹנוֹת לְחֹדֶר הַגָּדוֹל שֶׁלְאֶסְנָת, אֲשֶׁר בּוֹ גְדֻלָּה בְּבִתּוּלֶיהָ.
 (13) וְחֲלוֹן אֶחָד נִשְׁקָף אֶל הַחֲצֵר, מִזְרָחָהּ, וְהַשְּׁנַיִם נִשְׁקָף צְפוֹנָה, אֶל הַחוּץ, וְהַשְּׁלִישִׁי דְרוֹמָה. (14) וּמִטַּת זָהָב נִיצְבַת בְּחֹדֶר, וּפְנֵיהָ מִזְרָחָה, (15) וְהַמַּטָּה מְצַפֶּה אֲרָגְמָן רְקוּם-זָהָב, וְאֲרוּגָה שֵׁשׁ וְחֻכְלֶת. (16) וּבְמַטָּה הַזֹּאת תִּישֵׁן אֶסְנָת לְבִדָּה, וְלֹא יִשְׁכּוּ אֶצְלָהּ מְעוּלָם לֹא אִישׁ וְלֹא אִשָּׁה, כִּי אִם אֶסְנָת לְבִדָּה.

(17) וְחֲצֵר גְדוֹלָה הָיְתָה לְיַד הַבַּיִת מִסְכִּיב, וְחוֹמָה סְכִיב הַחֲצֵר, גְּבוּהָה מְאֹד, בְּנוּיָה אֲבָנִים גְּדוּלוֹת רְבוּעוֹת. (18) וְלְחֲצֵר אַרְבַּעַת שַׁעֲרֵי בְרָזֶל, וְאוֹתָם שׁוֹמְרִים שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר אַנְשֵׁי חַיִל, נְעָרִים חֲמוּשִׁים. (19) וּבִתּוֹ הַחֲצֵר, אֶצֶל הַחוּמָה, נְטוּעִים עֲצִים נְחַמְדִּים מְכַל מִיּוֹ, וְהֵם נוֹשְׂאֵי פְרִי, וְפְרִיָם כֶּשֶׁל, כִּי עַת הָאֶסְיָף הִיא. (20) וּבִימֵי הַחֲצֵר מְעַנּוּ מַיִם שׁוֹפֵעַ, וְלַמַּטָּה מִן הַמַּעַיָן בְּרִיכָה גְדוֹלָה, וְהִיא מְקַבֶּלֶת מִימֶיהָ מִן הַמַּעַיָן הַהוּא, וְנֹחַל יוֹצֵא מִמֶּנָּה דֶרֶךְ הַחֲצֵר בְּתוֹרָה, וּמִשְׁקָה אֶת כָּל עַצֵּי הַחֲצֵר הַהִיא.

ג

(1) וַיְהִי בַחֹדֶשׁ הַרְבִּיעִי, בְּשִׁמּוֹנָה עֶשֶׂר לַחֹדֶשׁ, וַיָּבֹאוּ יוֹסֵף בְּגִבּוֹל אוֹן.
 (2) וְכֹאֲשֶׁר קָרַב אֶל הָעִיר הַהִיא, שָׁלַח יוֹסֵף מַלְפָּנָיו שְׁנַיִם עֶשֶׂר אִישׁ אֶל פּוֹטִיפְרֵעַ כֹּהֵן אוֹן, לֵאמֹר: (3) "אֲצִלְךָ אַחְנֶה הַיּוֹם כִּי שַׁעַת צְהָרִים הִיא, וְשַׁעַת הַסְּעוּדָה, וְחוּם הַשָּׁמֶשׁ רַב, וְתַחַת צֶל קוֹרְתָהּ אֲפַפְשׁ."

(4) וַיִּשְׁמַע פּוֹטִיפְרֵעַ, וַיִּשְׁמַח שִׂמְחָה גְדוֹלָה, וַיֹּאמֶר: "כִּירוֹה אֲדֹנָי אֱלֹהֵי יוֹסֵף."

(5) וַיִּקְרָא אֶת אֲשֶׁר עַל בֵּיתוֹ, וַיֹּאמֶר לוֹ: (6) "מֵהָר וְעֵשָׂה אֶת בֵּיתִי, וְסַעֲדָה גְדוֹלָה הַתְּקוֹן, כִּי יוֹסֵף אֲבִיר הָאֱלֹהִים בָּא אֵלֵינוּ הַיּוֹם."

(7) וַתִּשְׁמַע אֶסְנָת כִּי בָאוּ אֲבִיהָ וְאִמָּהּ מֵאֶרֶץ נַחֲלָתָם, וַתִּשְׁמַח, וַתֹּאמֶר:

(8) "אֵלֶּה וְאֵרָאָה אֶת אָבִי וְאִמִּי, כִּי הִגִּיעוּ מֵאֶרֶץ נַחֲלָתָנוּ."

(9) וַתִּמְהַר אֶסְנָת וַתִּלְבַּשׁ שְׂמֹלֶת שֵׁשׁ וְחֻכְלֶת רְקוּמַת-זָהָב, וַתַּחְגּוֹר חֲגוּרֹת זָהָב, וַתַּעֲנֹד צְמִידִים עַל יָדֶיהָ וְעַל רַגְלֶיהָ, וַתַּחֲתֵל כְּסָרְפֶל זָהָב, וַתַּעֲנֹד עָדִי עַל צִוְאָרָה. (10) וְאֲבָנִים טוֹבוֹת הָיוּ מִכָּל עֵבֶר, וְעַלֵּיהֶן חֲקוּקִים שְׁמוֹת אֱלֹהֵי הַמִּצְרַיִם; בְּכָל מְקוֹם, עַל הַצְּמִידִים וְעַל הָאֲבָנִים. וַתַּחֲוִי פְנֵי הָאֱלִילִים עַל הָאֲבָנִים. (11) וַתַּחְבוֹשׁ מְצַנֶּפֶת לְרֹאשָׁהּ, וַתַּתְּדַק נִזְר לְרַקוּתֶיהָ, וַתַּחֲסֵם אֶת רֹאשָׁהּ בְּצַעֲיָף.

(1) ותמהר ותרד במדרגות מעליה, ותלך אל אביה ואל אמה ותחבקם.
 (2) וישמחו פוטיפרע ואשתו שמחה רבה על בָּתָם אֶסְנָת, כי ראו אותה
 הוריה עדויה ככלת אלוה. (3) ויוציאו מכל טוב, ככל אשר הכיאו
 מארץ נחלתם, ויתנו לבתם. (4) ותשמח אֶסְנָת על המעדנים, על פרי
 הקיץ, על הענבים, על התמרים, על היונים, על הרימונים ועל
 התאנים, כי היו נחמדים כלם.

(5) ויאמר פוטיפרע לבתו אֶסְנָת: "בתי".

ותאמר: "הנני, אדני".

וילאמר: "שכי בינינו, ואמרת לי את דברי".

(6) ותשב אֶסְנָת בין אביה ואמה, (7) ויאחז פוטיפרע אביה בימינו
 את ימינה, ויאמר לה: "בתי".

ותאמר אֶסְנָת: "ידבר נא, אדני ואבי".

(8) ויאמר אליה פוטיפרע: "הנה יוסף אביר האלהים בא אלינו היום,
 והוא שורר על כל ארץ מצרים, ופרעה שם אותו לשר על כל ארצנו, והוא
 משביר לכל הארץ, והוא מושיעה מן הרעב הקרב-ובא. (9) ויוסף איש ירא
 אלהים וחכם-לבב, והוא בכתוליו כמוה היום הזה, ואיש חיל בחכמה ודעת,
 ורוח אלהים בו, וחסד אדני עמו. (10) הבה-נא, בתי, אתנה לו לאשה,
 ותהיי לו לכלה, והוא יהיה לך לחתן עד עולם".

(11) וכאשר שמעה אֶסְנָת את דברי אביה, ותשטף זעה אדמומית לרוב, ותמלא
 חימה רבה, ותשא את עיניה אל אביה בקרי, ותאמר: (12) "למה ידבר
 כך אדני ואבי, ויחפוץ בדברי לתתני כשפחה לאיש נכרי, פליט ומקנת
 כסף? (13) הכי לא זה בן הרועה מארץ כנען, והוא נעזב על ידו?
 (14) לא זה הוא אשר שכב עם גבירתו, ואדנו השליך אותו אל משמר
 החשכה, ופרעה הוציאו מן המשמר כאשר פתר את חלומו? (15) לא, כי אשא
 את בן המלך הבכור, כי הוא מלך על הארץ".

(16) כשמוע פוטיפרע את הדברים האלה, בוש לספר עוד לבתו על יוסף,
 כי ברום לבב ובחימה ענתה לו.

ה

- (1) והנה נער אץ מעבדת פוטיפרע וקורא: "הנה יוסף לפני שערי חצרנו!"
- (2) ותנס אסנת מפני אביה ואמה, ותעל אל העליה, ותכנס אל חדרה, ותעמוד אצל החלון הגדול הנשקף מזרחה לראות את הבא אל בית אביה.
- (3) ויצאו פוטיפרע ואשתו וכל משפחתו לקראת יוסף.
- (4) ויפתחו שערי החצר הפונים מזרחה, ויכנס יוסף והוא יושב במרכבת המשנה אשר לפרעה. (5) ואל המרכבה רתומים ארבעה סוסים צחורים כשג, ומחגי זהב בפיהם, והרכב סכוה בזהב. (6) ויוסף לבוש כתנת לבנה ויקרה, ואדרת כסותו ארגמן בוץ ורקמת זהב, ועטרת זהב לראשו, וסביב העטרה שתיים עשרה אבנים טובות, וממעל לאבנים שתיים עשרה קרני זהב, ושרכיט המלוכה בידו הימנית. (7) והוא אחז ענף זית נטוי ובו פרי לרוב.
- (8) ויכנס יוסף אל החצר ויסגרו השערים. (9) ויתרו הזרים, בין איש ובין אשה, מחוץ, כי סגרו שומרי הסף את השערים. (10) וילכו פוטיפרע ואשתו וכל משפחתו זולתי בתו אסנת, וישתחו ליוסף אפים ארצה.
- (11) וירד יוסף מרכבו, ויברכם בימינו.

ו

- (1) ותר אסנת את יוסף ותעצב אל נפשה קשות, ויחמרו מעיה, וברכיה פקו, ותרעד בכל גופה ותפחד פחד רב, ותאנח ותאמר:
- (2) אנה אלה ואנה אחבא מפניו?
או איה זראני יוסף בן האלהים,
כי דברתי, אנכי, סרה בו?
- (3) אנה אברח ואחבא,
כי הוא רואה כל חביון
ואין כל צפון נעלם ממנו
מפני האור הגדול אשר בו.
- (4) ועתה, חוסה עלי אלהי יוסף
כי דברתי, אנכי, דברים רעים בשגגה.
- (5) מה אראה אפוא, אנכי, האמלה?
הכי לא דברתי לאמור:
"בא יוסף בן הרועה מארץ כנען?"
ועתה הנה השמש ממרום אתא אלינו ברכבו
ובא בכיתנו היום הזה.

- (6) וְאֲנִי כְּסִילָה וְעֵצַת מִצַּח
אֲשֶׁר מֵאֲסִיתִי אוֹתוֹ
וְדִבַּרְתִּי בּוֹ דְבָרִים רָעִים
וְלֹא יָדַעְתִּי כִּי בֶן אֱלֹהִים יוֹסֵף
- (7) כִּי מִי בְּאֲנָשִׁים יֵלֵד יִפְעֶה אֲשֶׁר כָּזָאת
וְאִי רַחֵם יִהְיֶה אוֹר כְּמוֹהוּ?
- אִמְלָה אֲנִי וְכִסִּילָה
כִּי הִגַּדְתִּי לְאָבִי דְבָרִים רָעִים.
- (8) וְעַתָּה, יִתְנַנֵּי נָא אָבִי לְיוֹסֵף לְשִׁפְחָה וּלְאִמָּה,
וְאֶעְבֹּד אוֹתוֹ עַד עוֹלָם.

ז

- (1) וַיְכֹאֵל יוֹסֵף בְּבֵית פּוֹטִיפָרֶעַ, וַיֵּשֶׁב עַל כֶּסֶף וַיִּרְחַץ אֶת רַגְלָיו וַיִּקְצֶה
לוֹ שֵׁלֶחַן לְבָדוֹ, וַיַּעַן אֲשֶׁר לֹא יָשָׁב עִם הַמִּצְרִיִּם, כִּי תוֹעֵבָה הִיא לוֹ.
- (2) וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל פּוֹטִיפָרֶעַ וְאֵל כָּל מִשְׁפַּחְתּוֹ לֵאמֹר: "מִי הִיא הָאִשָּׁה
הַלְזוֹ הַעוֹמֶדֶת בְּדִיּוּטָה אֶצֶל הַחֲלוֹן? תֵּלֶךְ-נָא מִן הַפֶּתַח הַזֶּה!"
- (3) וַיַּעַן אֲשֶׁר פָּחַד יוֹסֵף פֶּן תִּצָּק לוֹ גַּם הִיא, כִּי הִצִּיקוּהוּ כָּל הַנָּשִׁים
וּבָנוֹת הַשׁוֹעִים וְהַפְּחוֹת בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם לְשֹׁכְבֵי עִמּוֹ. (4) וְרִבּוֹת נָשִׁים
וּבָנוֹת הַמִּצְרִיִּם אֲשֶׁר רָאוּ אֶת יוֹסֵף וַתִּתְעַנְנֶנָּה מִפְּנֵי יוֹפִיו, וַתִּשְׁלַחְנָה אֵלָיו
אֶת רִצְיָהוּ עִם זָהָב וְכֶסֶף וּמִנְחוֹת יְקָרוֹת. (5) וַיִּשְׁלַח יוֹסֵף בְּגִעְרָה
וַרְחֵב לֵאמֹר: "לֹא אֲחֻטָּא לְפָנֶי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל".
- (6) וּפְנֵי יַעֲקֹב אָבִיו הָיוּ לְעֵינָי יוֹסֵף תָּמִיד, וַיִּזְכֹּר בְּמִצְוֹת אָבִיו, כִּי
אָמַר יַעֲקֹב לְיוֹסֵף וּלְאֶחָיו: "הִשְׁמְרוּ, בְּנֵי, מִכָּל מִשְׁמֵר מִן הַנְּשִׁים הַנִּכְרִיּוֹת
לְכָל תִּקְרְבוּ אֵלָיו, כִּי אֲבָדוֹ הִיא, וְהָרַס".
- (7) וְעַל כֵּן אָמַר יוֹסֵף: "תֵּלֶךְ-נָא הָאִשָּׁה הַלְזוֹ מִן הַפֶּתַח הַזֶּה".
- (8) וַיֹּאמֶר לוֹ פּוֹטִיפָרֶעַ: "אֲדֹנָי, הָאִשָּׁה אֲשֶׁר רָאִית בְּעֵלְיָהּ לֹא נִכְרְיָהּ הִיא,
כִּי אִם בָּתְנוּ, בְּתוֹלָה תִּמָּאֵס כָּל גִּבֹּר, וְגִבֹּר אַחַר לֹא רָאָה אוֹתָהּ מֵעוֹלָם אֶלָּא
אִתָּה לְבָדָה הַיּוֹם-הַזֶּה. (9) וְאִם חָפַצְתָּ, תָּבוֹא וְתִדְרוֹשׁ בְּשִׁלּוּמָהּ, כִּי בָתְנוּ
אֲחוּתָךְ הִיא".
- (10) וַיִּשְׁמַח יוֹסֵף שִׂמְחָה גְדוֹלָה כִּי אָמַר פּוֹטִיפָרֶעַ: "בְּתוֹלָה הִיא וְתִמָּאֵס כָּל
גִּבֹּר", (11) וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל פּוֹטִיפָרֶעַ וְאֵל אֲשֶׁתּוֹ לֵאמֹר: "אִם בָּתְכֶם הִיא,
הִבָּה תִרְדּוּ, כִּי אֲחוּתִי הִיא, וְאוֹהֶבְנָה לְמֵן הַיּוֹם הַזֶּה כְּאֲחוּתִי".

ח

- (1) וַתַּעַל אִמָּה שֶׁל אֶסְנַת אֶל הָעֵלְיָה וַתּוֹלֶךְ אֶת אֶסְנַת אֶל יוֹסֵף, וַיֹּאמֶר פּוֹטִיפְרֵעַ אֶל בְּתוּ: "אֶסְנַת, שְׂאֵלִי לְשָׁלוֹם אַחִירָה, כִּי בְּתוּלִיו הוּא כְּמוֹהָ הַיּוֹם הַזֶּה, וַיִּמָּס כָּל אִשָּׁה נְכָרִיָּה כְּמֵאסֶה אֶת כָּל אִישׁ נְכָרִי".
- (2) וַתֹּאמֶר אֶסְנַת אֶל יוֹסֵף: "הַשָּׁלוֹם לְאַדְנִי, בְּרוּךְ אֱלֹהֵי יוֹסֵף".
- וַיֹּאמֶר לָהּ יוֹסֵף: "יְבָרְכֶה אֱלֹהִים אֲשֶׁר נָתַן חַיִּים לְכָל".
- (3) וַיֹּאמֶר פּוֹטִיפְרֵעַ לְאֶסְנַת: "לְכִי-נָא וּשְׁקִי לְאַחִירָה".
- (4) וְכַאֲשֶׁר הִלְכָה לְנִשֵּׁק לְיוֹסֵף, הוֹשִׁיט יוֹסֵף אֶת יָדוֹ הַיְמָנִית וַיַּנְיִחְנָה עַל לוֹחַ-לְבָבָהּ וַיֹּאמֶר:
- (5) לֹא יָאָה לְאִישׁ יִרְא־אֱלֹהִים,
אֲשֶׁר פִּיּוֹ יְבָרַךְ אֶל חַי,
וְאֲשֶׁר יֹאכַל לֶחֶם חַיִּים מְבוֹרָה,
וַיִּשְׁתֶּה מְכוּס אֱלֻמּוֹת בְּרוּכָה,
וַיִּמְשַׁח בְּמִשְׁחַת עוֹלָמִים מְבוֹרָכָה,
כִּי יִשַׁק לְאִשָּׁה נְכָרִיָּה,
אֲשֶׁר פִּיהָ יְבָרַךְ פְּסִילִים מֵחַיִּים וְאֱלֻמִּים,
וְאֲשֶׁר תֹּאכַל מִשְׁלַחֲנֶם לֶחֶם מִחֶנֶק,
וְתִשְׁתֶּה מִנְּסֻכֵיהֶם כּוֹס תְּרִמִּית,
וְתִמְשַׁח בְּמִשְׁחַת אֲבִדוֹן.
- (6) אֲלֹא אִישׁ יִרְא־אֱלֹהִים יִשַׁק לְאִמּוֹ
וְלְאַחֹתוֹ בֵּת מִטְהוֹ וּמִשְׁפַּחְתּוֹ
וְלְאִשָּׁה שׁוֹכֶבֶת חֵיקוֹ,
אֲשֶׁר פִּיהוּ יְבָרַךְ אֶל חַי,
- (7) כְּמוֹ אֲשֶׁר גַּם לְאִשָּׁה יִרְאֵת אֱלֹהִים
לֹא יָאָה לְנִשֵּׁק אִישׁ נְכָרִי,
כִּי תוֹעֵבָה הִיא מִלְּפָנֵי הָאֱלֹהִים.
- (8) וְכַאֲשֶׁר שָׁמְעָה אֶסְנַת אֶת דְּבָרֵי יוֹסֵף, וַתִּכְאַב מְאֹד, וַתֵּאָנַח, וַתִּנְעֹץ עֵינֶיהָ בְּיוֹסֵף וַתִּמְלֶאנָה דְּמְעוֹת. (9) וַיִּרְאֶנָּה יוֹסֵף וַיִּחְמּוֹל עָלֶיהָ מְאֹד כִּי הָיָה יוֹסֵף עֲנוּג וְרַחוּם וַיִּרְא אֶת הָאֱלֹהִים. וַיִּנְגַף אֶת יָדוֹ הַיְמָנִית מֵעַל לְרֹאשָׁהּ, וַיֹּאמֶר:

(10) אֲדַנִּי אֱלֹהֵי אָבִי יִשְׂרָאֵל,
הַעֲלִיּוֹן,
הַאֲדִיר,
אֲשֶׁר נָתַן חַיִּים לְכֹל,
וְקָרָא מִן הַחֹשֶׁךְ אֶל הָאוֹר,
וַיִּמְוֶה טְשֵׁעִיָּה אֶל הָאֵמֶת,
וַיִּמְוֶה הַמּוֹת אֶל הַחַיִּים,
אֲתָה, אֱלֹהִים, חַיִּיהָ-נָא בְּתוֹלָה זֹו
יִבְרַכְךָ.

(11) וְחֻדְשָׁנָה בְרוּחָהּ,
וְקוֹמְמָה בְּכֹדָה הַנִּסְתָּרָת,
וְתוֹ לָהּ חַיִּים חֲדָשִׁים בְּחַיִּיהָ,
וְתֹאכַל נָא אֶת לֶחֶם חַיִּיהָ,
וְתִשְׁתֶּה מִכּוֹס בְּרַכְתָּהּ,
אֲשֶׁר בְּחֵרָת בְּטָרִם תּוֹלַד
וְתִבּוֹא-נָא בְּמִנוּחָהּ.
אֲשֶׁר הַכִּינּוּת לְבַחִירֶיהָ.

ט

(1) וְתִשְׂמַח אֶסְנֹת עַל בְּרַכַּת יוֹסֵף שְׂמֵחָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְתִמְהַר וְתַעַל אֶל
עֲלִיָּתָהּ, וְתַפֵּל אֶל מִטָּתָה אִין-כּוּחַ, כִּי הָיוּ בָּהּ שְׂמֵחָה וּמְכַאֵב וְאִימָה רַבָּה,
וְתִשְׁטֹף זַעַם שׁוֹפֵעַת כְּאֲשֶׁר שָׁמְעָה אֶת הַדְּבָרִים הַלְלוּ מִפִּי יוֹסֵף, אֲשֶׁר אָמַר
לָהּ בְּשֵׁם אֱלֹהֵי עֲלִיּוֹן. (2) וְתִבְכֶּה בְּכִי גְדוֹל וְמַר, וְתִנְחַם עַל אֱלִילֶיהָ אֲשֶׁר
עָבְדָהּ, וְתִצְפֶּה לְכוּא הָעֵרֶב.

(3) וַיֹּאכַל יוֹסֵף וַיִּשְׁתֶּה וַיֹּאמֶר לְנַעֲרָיו: "אֲסֹרוּ אֶת הַסּוּסִים בְּרֹכֵב",
כִּי אָמַר: "אֵלֶךְ וְאֲסוּב אֶת כָּל הָעִיר וְהָאָרֶץ".

(4) וַיֹּאמֶר פּוֹטִיפָרַע אֶל יוֹסֵף: "הֲלֹא יָלִין אֲדִנִּי הַיּוֹם הַזֶּה, וְעַם שַׁחַר
תֵּלֵךְ לְדֶרֶכָה".

(5) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף: "לֹא, כִּי אֵלֶּה הַיּוֹם הַזֶּה, זַעַן אֲשֶׁר הוּא הַיּוֹם בּוֹ הַחֵל
אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת אֶת מְלַאכְתּוֹ, וְהַיּוֹם הַשְּׁמִינִי אָשׁוּב עוֹד-הַפַּעַם אֲלֵיכֶם וְאֵלִין
פֹּה".

(1) אִז יֵצֵאוּ פּוֹטִיפְרֵעַ וּמִשְׁפַּחְתּוֹ אֶל נַחֲלָתָם, (2) וְתוֹתֵר אֶסְנֵת לְבָדָה עִם הַבְּחוּלוֹת, וְתִשְׁבּוֹת מִמַּעַשׂ, וְתִבְכֶּה עַד אֲשֶׁר שָׁקַע הַשֶּׁמֶשׁ, וְלֶחֶם לֹא אָכְלָה, וּמֵיִם לֹא שָׁתְתָה, כִּי אִם בְּנוֹם הַכֹּל - וְהִיא לְבָדָה עֲרָה. (3) וְתִפְתַּח וְתִרְדּוּ אֶל הַשַּׁעַר, וְתִמְצָא אֶת שׁוֹמֵרֵת הַסֶּף יְשֻׁנָּה עִם יְלָדֶיהָ. (4) וְתִמְהַר אֶסְנֵת וְתִקְרַע מִן הַדֹּלֶת אֶת פְּרִכַת הָעוֹר, וְתִמְלֶאנָה בְּאָפֶר וְתִשָּׂא אוֹתָהּ אֶל עֲלִיתָהּ וְתִשְׁיַמְנָה עַל הָאָרֶץ. (5) וְתִסְגּוֹר אֶת הַדֹּלֶת לְבִטָּח וְתִסְמְכָנָה בְּבָרִיחַ הַבְּרוֹזֶל בְּצַדָּהּ וְתִאֲנַח אֶנְחָה גְדוּלָה וְתִבְרַךְ.

(6) וְתִשְׁמַע הַבְּחוּלָה, אֲשֶׁר אֶהְבֶּה אֶסְנֵת מִכָּל הַבְּחוּלוֹת, אֶת אֲנָחוֹת גְּבִירָתָהּ, וְתִעַר אֶת יָתֵר הַבְּחוּלוֹת וְתִלְךָ וְתִמְצָא אֶת הַדֹּלֶת נְעוּלָה. (7) וְתִקְשַׁב לְאֲנָחוֹת אֶסְנֵת וּלְבִכְיָהּ, וְתֹאמֶר: "לָמָּה תִעְצָבִי גְבִירָתִי, וַיְמָה יִחְרָה לָּהּ? פִּתְחִי לָנוּ וּרְאִינוּךְ."

(8) וְתֹאמֶר לָהּ אֶסְנֵת, וְהִיא נְעוּלָה מִבַּיִת: "רֵאשִׁי עָלַי דּוֹאֵב, וְאֲנֹחַ בְּמַטְתִּי, וּלְפִתּוֹחַ עֲתָה אֵין כֹּחַ, כִּי תִשְׁתִּי בְּכָל אֲבָרַי. אֵלֹא לָכֵן אִשָּׁה אֶל חֲדָרָה."

(9) וְתִקַּם אֶסְנֵת וְתִפְתַּח אֶת הַדֹּלֶת בְּלֹאט, וְתִלְךָ אֶל חֲדָרָה הַשְּׁנִי אֲשֶׁר בּוֹ הָיוּ תִיבוֹת עַדִּיָּהּ, וְתִפְתַּח אֶת אַרְזֵנָהּ וְתוֹצֵא כְּתָנֵת שְׁחוּרָה וְאֶפְלָה לְמִרְאָהּ. (10) וְזֹאת הִיְתָה כְּתָנֵת אֲבִלָה אֲשֶׁר לְבִשָּׁה וְתִתְאָבֵל כְּאֲשֶׁר מֵת אָחִיהָ הַבְּכוֹר. (11) וְתִפְשׁוּט אֶסְנֵת אֶת שְׁמֵלֶת מַלְכוּתָהּ וְתִלְבַּשׁ אֶת הַשְּׁחוּרָה, וְתִתֵּר אֶת אָזְוֵר הַזֶּהָב אֲשֶׁר לָהּ וְתַחְגּוֹר חֶבֶל, וְתִסֵּר אֶת הַצַּעֲרִיף מִרֹאשָׁהּ וְאֶת הַנְּזֵר, וְאֶת הַצְּמִידִים מִיָּדֶיהָ.

(12) וְתִקַּח אֶת שְׁמֵלוֹתֶיהָ הַמּוֹבְחָרוֹת, וְתִשְׁלִיכֵנָה מִבְּעַד לְחִלוֹן אֶל הָעֵנָיִם. (13) וְתִקַּח אֶת כָּל אֲלִילֵי הַזֶּהָב וְתִכְסֹף אֲשֶׁר לָהּ, מִסֵּפֶר אֵין לָהֶם, וְתִכְתְּתֵם עַד דִּק, וְתִשְׁלִיכֵם אֶל הַדְּלִיִּים וְהַאֲכִיזִינִים. (14) וְתִקַּח אֶסְנֵת אֶת סְעוּדַת מַלְכוּתָהּ וּבְקָר-מִרְבֵּק, וְאֶת הַדְּגִיִּים וְאֶת הַבֶּשֶׂר, וְאֶת כָּל מִנְחוֹת אֲלִילֶיהָ, וְאֶת כָּלִי הַזֵּיוֹן אֲשֶׁר לְנִסְכֵיהֶם, וְתִשְׁלַח אֶת כָּלֵם מִבְּעַד לְחִלוֹן אֶל הַכְּלָבִים לְמֹאכֵל.

(15) וְאַחַר כֵּן לָקַחָהּ אֶת הָאָפֶר וְתִזְרְנוּ עַל הָאָרֶץ, (16) וְתִקַּח שֶׁק וְתַחְגְּרֵנוּ לְמַתְנִיָּה וְתִתֵּר אֶת מַחְלָפוֹת רֹאשָׁהּ וְתִתְכַּסֶּה בְּאָפֶר, (17) וְתֵה עַל לִיחַ לֵבָהּ חֲזוֹר וְהִכָּה וְתִפּוֹל אֶל הָאָפֶר. וְתִבְרַךְ מְרָה כָּל הַלַּיְלָה, בְּאֲנָחָה עַד עֲלוֹת-הַשַּׁחַר. (18) וְתִקַּם אֶסְנֵת עִם שַׁחַר וְתִרְאֶה וְהִנֵּה הִנֵּה הָאָפֶר אֲשֶׁר מִתַּחְתֶּיהָ כְּחוֹמֵר, מִפְּנֵי דַמְעוֹתֶיהָ. (19) וְתִפּוֹל אֶסְנֵת שְׁנִית עַל פְּנֵיהָ אֶל הָאָפֶר, עַד אֲשֶׁר שָׁקַע הַשֶּׁמֶשׁ.

(20) וְכֵן עֲשֶׂתָהּ אֶסְנֵת שְׁבַע יָמִים, לְכָלִי טַעוּם דָּבָר.

יא

(1) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי, וַתֵּרֶם אֶסְתֵּת אֶת רֹאשָׁהּ מִן הָאָפֶר אֲשֶׁר בּוֹ הָיְתָה מוֹטֶלֶת, כִּי כָּשְׁלוּ אַבְרָיִה מֵעַצֵּם הַתְּעַנִּית.

יב

(1) וַתּוֹשֶׁט אֶת יָדֶיהָ מִזְרָחָהּ, וַתִּשָּׂא אֶת עֵינֶיהָ אֶל הַשָּׁמַיִם וַתֹּאמֶר:

(2) אֲדַנִּי אֱלֹהֵי נְצָחִים
אֲשֶׁר נָתַן נִשְׁמַת חַיִּים לְכָל,
וְהוֹצִיא אֶת הַתְּהוֹ אֶל הָאוֹר,
וַיְבָרֵא הַכֹּל וַיְגִילָהּ אֶת הַנְּסֻתוֹת,

(3) אֲשֶׁר הִגְבִּיחָהּ אֶת הַשָּׁמַיִם וַיִּסַּד אֶת הָאָרֶץ עַל פְּנֵי יָמִים,
נָטַע אֶת הָאֲבָנִים הַגְּדוֹלוֹת בְּמִצּוֹלוֹת יָם
אֲשֶׁר לֹא תִשְׁקַעְנָה
כִּי אִם תַּעֲשֶׂנָה רְצוֹנָהּ עַד עוֹלָם,

(4) אֲדַנִּי אֱלֹהֵי, אֵלֶיךָ אֶקְרָא:
הֲאִזִּינָה תִפְלְתִי
וְאֶתְוֹדָה עַל חַטָּאתִי
וּלְפָנֶיךָ אֶגְלֶה עוֹנִי.

(5) חַטָּאתִי, אֱלֹהִים, חַטָּאתִי
עוֹיְתִי וּפְשַׁעִתִי וְדִבְרֹתַי רָעוֹת לְפָנֶיךָ.
נִטְמָא פִי, אֱלֹהִים, מִמִּנְחֹת הַתְּרָפִים
וּמִשְׁלַחַן אֱלֹהֵי הַמִּצְרִים.

(6) חַטָּאתִי לְפָנֶיךָ, אֲדַנִּי, חַטָּאתִי וּפְשַׁעִתִי
בְּעַבְדֵי פְּסִילִים מֵתִים וְאֱלֹמִים,
וְאִינִי שׁוֹה לְפַתּוֹחַ אֶת פִּי לְפָנֶיךָ,
אֲנִכִּי תִסְחַוְפָהּ.

(7) חַטָּאתִי, אֲדַנִּי, לְפָנֶיךָ
אֲנִכִּי, בַּח פּוֹטִי פִרְעַ הַכְּהוֹן,
הַמִּתְנַשֵּׂאת וְרַמַּת-הָעֵין.

אֵלֶיךָ, אֲדַנִּי, אִשָּׂא תִפְלְתִי
וּלְפָנֶיךָ אֶקְרָא:

מִלִּטְנֵי מִיַּד מִרְדְּפֵי
כִּי אֵלֶיךָ נִסְתִּי, אָנֹכִי,
כִּלְדָּ אֶל אָבִיו וְאֶל אִמּוֹ.

וְאַתָּה, אֲדֹנָי, שְׁלַח יְדֶךָ אֵלַי
כָּאֵב אוֹהֵב וְרִגְשׁ,
וְחִלְצֵנִי מִיַּד אוֹיְבִי. (8)

כִּי הִנֵּה לְבִיא הַפְּרָא הַקְּדָמוֹן יִרְדְּפֵנִי,
וְכַפְּלֵי יוֹ הַמָּה אֱלֹהֵי הַמְּצָרִים
אֲשֶׁר הִשְׁלַכְתִּי מֵעַמִּי וְאֶנְתָּצֵם,
וְאֲבִיָּהֶם, הַשָּׁטוֹן, זֹמָם לְבַלְעֵנִי. (9)

אוֹלָם אַתָּה, אֱלֹהִים, מִלִּטְנֵי מִיַּדְּיוֹ,
וּמִמְלַתְעוֹתָיו הוֹצִיאֵנִי,
לְכָל יַחֲטִפְנִי עוֹד כְּזָאֵב,
וִירִשְׁשֵׁנִי,
וְיִשְׁלִיכְנִי אֶל תְּהוֹמוֹת הָאֵשׁ
וְאֶל עֲרֵבוֹלֵת הַיָּם,
וְלְכָל יַבְלַעְנֵי הַלְוִיָּתָן הַגְּדוֹל. (10)

הוֹשַׁע נָא, אֱלֹהִים, אוֹתִי הַגְּלֻמוֹדָה,
כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי,
כִּי אָנֹכִי נִתְצַחְתִּי וְאֶכְתַּח אֶת אֱלֹהֵיהֶם,
וְעַתָּה יְתוֹמָה וְגַלְמוּדָה אָנֹכִי
וְאִיו לִי תוֹחֵלֶת, כִּי אִם בָּהּ, אֱלֹהִים,
כִּי אַתָּה אָבִי יְתוּמִים
וּמְגוֹן לְנִרְדָּפִים
וְעֶזֶר לְנִדְחִים. (11)

כִּי הִנֵּה כָּל נִכְסֵי אָבִי פוֹטִיפְרַע
בְּנֵי יוֹמָם הֵם, וְחוֹלְפִים,
וּבְתֵי נַחֲלָתְךָ, אֱלֹהִים,
קִימִים וְעוֹמְדִים לְעַד. (12)

יג

פְּקוּדֵי אֶת יְתוּמוֹתֵי, אֱלֹהִים
כִּי אֵלֶיךָ נִסְתִּי, אֱלֹהִים. (1)

- (2) הנה פשטתי את שמלתי מלכותי רקומת הזקב
ואלבש כתנת שחורה.
- (3) הנה התרתי חגורת זהבי
ואחגור חבל נשק.
- (4) הנה את גזר ראשי השלכתי
ואתכס באפר.
- (5) הנה רצפת חדרי רצופה אבני רקמה וארגמן
ובטופה מור,
ועתה שטופה בדמעותי
וימגועלתי עפר.
- (6) הנה, אלהים, מן האפר ומדמעותי
סיט לרוב בחדרי
כבאם הדרה.
- (7) הנה, אלהים, את סעודת מלכותי ובקר-המרבק
נתתי לכלבים.
- (8) והנה אנכי שבעת ימים ושבעת לילות
לחם לא אכלתי
ומים לא שתיתי,
ופי חרב כתוף
ולשוני כקרן
ושפתי כחרס,
ויפני נפלו.
ועיני כלו מאש דמעותי.
- (9) אוּלַם, אֱלֹהִים, מַחַל לִי
כִּי חָטָאתִי לָהּ בְּשִׁגְגָה
וּדְבַרְתִּי זִכְרִי נֹאצָה עַל אֲדֹנָי יוֹסֵף.
- (10) וְלֹא יָדַעְתִּי אֲנִי, הָאֵמְלָה,
כִּי בְנֵה הוּא, אֱלֹהִים,
יַעַן כִּי אָמְרוּ לִי הַבְּרִיּוֹת
כִּי יוֹסֵף בֶּן הָרוּעָה הוּא, מֵאֲרֶץ כְּנָעַן,
וְאֲמָרוּ לָהֶם -
וְאֵטְעָה
וְאֲמַס אֶת בְּחִירַת יוֹסֵף -
וְאֲדַבֵּר בּוֹ סֵרָה
כִּבְלֵי דַעַת כִּי בְנֵה הוּא.

(11) כִּי מִי בְּאֲנָשִׁים יֵלֵד יִפְעֶה אֲשֶׁר כָּזָאת
וּמִי עוֹד חָכֵם וְאֵדִיר כִּי יוֹסֵף?
כִּי אִם, אֱלֹהִי, בְּיָדְךָ אִפְקִידָהוּ
כִּי אֹהֲבָנוּ מִנַּפְשִׁי.

(12) נִצְרָהוּ בְּחִכְמַת חֶסֶדְךָ
וַתִּנְנֵי לוֹ לְשִׁפְחָה
לְמַעַן אֲרַחֵץ אֶת רַגְלָיו
וְאֲשַׁרְתָּהוּ
וְאֶעֱכָדְנוּ כָּל יְמֵי חַיָּי.

יֵד

- (1) כַּאֲשֶׁר חִדְלָה אֶסְנֶת לְהַתְּוֹדוֹת לְאֱלֹהִים, וְהִנֵּה דָרָה כּוֹכֵב הַשָּׁחַר מִן הַשָּׁמַיִם
בְּמִזְרָח, וַתִּרְאֶה אוֹתוֹ אֶסְנֶת וַתִּשְׂמַח, וַתֹּאמֶר: (2) "וּבְכֹן שָׁמַע לִי אֲדֹנָי
אֱלֹהִים, כִּי הַכּוֹכֵב הַזֶּה מְלֵאָה וּמְבֹשֵׁר הוּא לְאוֹר הַיּוֹם הַגָּדוֹל".
- (3) וְהִנֵּה לֵיָד כּוֹכֵב הַשָּׁחַר נִכְקָעוּ הַשָּׁמַיִם וַיִּהְיֶה אוֹר אֲשֶׁר פֶּה לֹא יִמְלֶלְנוּ.
(4) וַתְּפוֹל אֶסְנֶת עַל פְּנֵיהָ אֶל הָאָפֶר, וַיָּבֹאוּ אֵלֶיהָ אִישׁ מִן הַשָּׁמַיִם. וַיַּעֲמֹד
מַעַל לְרֹאשָׁהּ וַיִּקְרָא לָהּ: "אֶסְנֶת!"
- (5) וַתֹּאמֶר: "מִי הוּא אֲשֶׁר קָרָא לִי, כִּי דִלַּת חֲדָרַי סְגוּרָה, וְהַמְגִדֵּל גְּבוּהָ,
וְאִיה־זֶה נִכְנָס אֶל חֲדָרַי?"
- (6) וַיִּקְרָא לָהּ הָאִישׁ בְּשֵׁנִית וַיֹּאמֶר: "אֶסְנֶת, אֶסְנֶת". וַתֹּאמֶר: "הִנֵּנִי אֲדֹנָי,
הַגִּידָה לִּי, מִי אַתָּה?"
- (7) וַיֹּאמֶר הָאִישׁ: "אֲנִי שֶׁר צָבָא שֶׁל בַּיִת אֱלֹהִים וּמִצְבֵּיא כָּל חִילוֹ שְׁלַעֲלִיוֹן.
עֲמָדִי עַל רַגְלֶיהָ וְאֲדַבֵּר אוֹתָהּ".
- (8) וַתִּשָּׂא עֵינֶיהָ וַתִּרְאֶה וְהִנֵּה אִישׁ וְהוּא דוֹמָה לְיוֹסֵף בְּכָל; בְּאֲדָרְתוֹ, בְּעֵטְרָהּ
וּבְשָׂרְבִיט הַמַּלְכוּת. (9) וְאוּלַּם פְּנֵיו עִבְרָק, וְעֵינָיו כְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ, וְשַׁעַר רֹאשׁוֹ
כְּלֶהֱכַת אֵשׁ, וְיָדָיו וְרַגְלָיו כְּפָרְזֵל הַמְּלָפוֹן. (10) וַתִּרְאֶה אֶסְנֶת וַתְּפוֹל עַל
פְּנֵיהָ לְרַגְלָיו בְּפֶחַד גְּדוֹל וּבְכָרְעָהּ.
- (11) וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הָאִישׁ: "חֲזִקִי אֶסְנֶת וְאַל תִּרְאִי, כִּי אִם עֲמָדִי עַל רַגְלֶיהָ
וְאֲדַבֵּר אוֹתָהּ".

(12) וַתִּקַּם אֶסְנַת וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הָאִישׁ: "פִּשְׁטֵי אֵת הַכֶּתֶנֶת אֲשֶׁר לְבִשְׁתְּ, אֵת הַשְּׁחֹרָה, וְאֵת הַשֶּׁק מִמַּחְנֶיךָ, וְנִעַרְתְּ אֵת הָאָפֶר מֵעַל רֹאשׁהּ וְרָחַצְתְּ אֵת פְּנֵיהָ בְּמֵיִם חַיִּים. (13) וְלָבַשְׁתְּ שִׁמְלָה חֲדָשָׁה וְזָכָה, וְחָגַרְתְּ לְמַחְנֵיהָ אֵת הָאָזוּר הַבּוֹהֵק וְהַכְּפוּל אֲשֶׁר לְבַת־לֵוִי, (14) וּבָאתְּ שָׁנִית אֵלַי וְהוֹדַעְתִּיהָ אֵת דְּבַר הַכְּשׁוּרָה אֲשֶׁר לָהּ".

(15) וַתֵּלֶךְ אֶסְנַת אֶל חֲדָרָהּ אֲשֶׁר בּוֹ הָיוּ תֵיבוֹת עַדְיֵיהָ, וַתִּפְתַּח אֵת הָאָרוֹן וַתִּקַּח שִׁמְלָה חֲדָשָׁה וּמוֹבְחָרִת וַתִּפְשׁוּט אֵת הַשִּׁמְלָה הַשְּׁחֹרָה, וַתִּלְבַּשׁ אֵת הַחֲדָשָׁה וְתִבּוֹהֶקֶת. (16) וַתֵּתֵר אֵת הַחֶבֶל וְהַשֶּׁק מִמַּחְנֵיהָ, וַתַּחְגֹּר אֶזְרוֹר בּוֹהֵק כְּפוּל אֲשֶׁר לְבַת־לֵוִי, אֶזְרוֹר אֶחָד סָבִיב מִתְּנִיָּה, וְאֶזְרוֹר אֶחָד לְחִיקָה. (17) וַתִּנְעַר אֵת הָאָפֶר מֵרֹאשָׁהּ, וַתִּרְחֹץ אֵת פְּנֵיהָ בְּמֵיִם טְהוּרִים, וַתִּכַּס אֵת רֹאשָׁהּ בְּצַעֲרִיף יָפָה וּמוֹבְחָר.

טו

(1) וַתֵּלֶךְ אֶל הָאִישׁ וּבִרְאוֹת הָאִישׁ אוֹתָהּ, אָמַר לָהּ: "הִסִּירִי אֵת הַצַּעֲרִיף מֵרֹאשְׁךָ, כִּי בַת־לֵוִי קְדוּשָׁה אֵת הַיּוֹם הַזֶּה, וְרֹאשְׁךָ כְּשֵׁל גֹּבֵר בְּעִלְוֵמִיו".

(2) וַתִּסְרְנוּ מֵעַל רֹאשְׁךָ, וַיֹּאמֶר לָהּ הָאִישׁ:

חֲזִקִי אֶסְנַת,
כִּי הִנֵּה שָׁמַע אֱלֹהִים אֵת דְּבָרֶיךָ וַיְדוּיָךְ.

(3) חֲזִקִי אֶסְנַת,
הִנֵּה נִכְתָּב שִׁמְךָ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
וְלֹא יִמָּחַה לְעוֹלָם.

(4) הִנֵּה לָמוֹן הַיּוֹם הַזֶּה תַּחְוִדְשִׁי
וְשׁוֹקֵמַת,
וַיִּתְּנוּ לָךְ חַיִּים חֲדָשִׁים
וְאָכַלְתְּ לֶחֶם חַיִּים
וְשָׂתִית מִכּוֹס-אֱלִמּוֹת
וּנְמַשַּׁחַת בְּמַשַּׁחַת הָעוֹלָמִים.

(5) חֲזִקִי אֶסְנַת,
הִנֵּה נִתְּנָה אֱלֹהִים לְיוֹסֵף לְכֹלָהּ
וְהוּא יִהְיֶה לָךְ לְחָתָן.

- (6) ולא עוד תקראי 'אסנת'
 כי אם 'עיר-מקלט' ?הי שמה,
 כי בה יאספו גוים רבים,
 ותחת כנפה יחסו לאומים לרוב,
 ובחומתה ישמרו הדבקים בתשובה לאלהים.
- (7) כי התשובה בת עליון היא
 והיא תחננו לפני עליון בכל שעה למענה
 ולמען כל החוזרים בתשובה,
 יעו אשר הוא אב לתשובה
 וזו אם היא לכתולות
 ובכל שעה תבקשנו על החוזרים בתשובה
 כי לאוהביה הכינה חדר כלולות בשמים
 והיא תשרתם עד עולם.
- (8) והתשובה בתולה זפה במאד היא,
 טהורה וקדושה וענוגה,
 ואל עליון יאתבנה
 וכל המלאכים יוקירוה.
- (9) והנה אני הולך אל יוסף
 וספרתי לו על אודותיה
 והלה אליה היום הזה
 וראה אותה
 ושמח בה
 והיה לה לחתן.
- (10) סוף-דבר שמעי לי, אסנת, ולכשי שמלת כלולות,
 את השמלה הזשנה, הראשונה אשר שומה בחדרה,
 וענדת את כל עדיני המוכחרים,
 והתעשרת ככלה,
 והי נכונה לקראתו.
- (11) כי הנה הוא בא אליה היום הזה
 וראה אותה - ושמח.

(12) וְכַאֲשֶׁר כָּלָה הָאִישׁ לְדַבֵּר אֶל אֶסְנֶת, שִׂמְחָה שִׂמְחָה גְדוֹלָה וְתוֹפֹל לְרַגְלָיו וְתֹאמַר לוֹ: "בְּרוּךְ אֲדֹנָי אֱלֹהִים, אֲשֶׁר שִׁלַּח לְמַעַן הַצִּילֵנִי מִן הַחֲשֵׁכָה וּלְהוֹבִילֵנִי אֶל הָאוֹר, וּבְרוּךְ שְׁמוֹ לְעוֹלָם." (13) אֲדַבְּרָה-נָא אֲדֹנָי, אִם נָא מִצְּאֵתִי חַן בְּעֵינֶיךָ, וְיִשְׁבֹּת מַעַט עַל הַמָּטָה, וְהִבֵּאתִי שְׁלַח וְלֶחֶם וְאֹכֶלֶת, וְהִבֵּאתִי לָךְ יַיִן טוֹב, אֲשֶׁר נִחַחוּ עַד הַשָּׁמַיִם, וְשָׂתִית, וְהִלַּכְתָּ לְדַרְכֶּךָ."

טז

- (1) וַיֹּאמֶר לָהּ הָאִישׁ: "הֲבִי נָא לִי יַעֲרֹת דְּבָשׁ".
- (2) וְתֹאמַר אֶסְנֶת: "אֲשַׁלַּח, אֲדֹנָי, אֶל אֶרֶץ נַחְלָתִי וְאָבִיא לָךְ יַעֲרֹת דְּבָשׁ".
- (3) וַיֹּאמֶר לָהּ הָאִישׁ: "לִכִּי לְחֻדְרוֹ וּמִצְּאֵת יַעֲרֹת דְּבָשׁ".
- (4) וַתָּבוֹא אֶסְנֶת אֶל חֻדְרָהּ, וְתִמְצָא יַעֲרֹת דְּבָשׁ שׁוֹמֵה עַל הַשְּׁלַח, וְתִהְיֶה הַיַּעֲרָה צְחוּרָה כְּשֶׁלֶג, וּמִלֵּאָה דְּבָשׁ וְרִיחָהּ כְּנַחוּחַ הַחֲלִיִּים. (5) וַתִּקַּח אֶסְנֶת אֶת הַיַּעֲרָה וְתִבְיָאָנָה לוֹ, וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הָאִישׁ: "מָה זֶה אָמַרְתָּ 'אִיו יַעֲרֹת דְּבָשׁ בְּחֻדְרִי' וְהִנֵּה הִבֵּאתִי לִי?"
- (6) וְתֹאמַר אֶסְנֶת: "לֹא הִיָּתָה, אֲדֹנָי, יַעֲרֹת דְּבָשׁ בְּבֵיתִי, אֶלֶּא כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ - וְתִהְיֶה. שָׂמָא בָּאָה זֹאת מִפִּיךָ, כִּי רִיחָהּ כְּנַחוּחַ הַמּוֹרִ?"
- (7) וַיִּשְׁלַח הָאִישׁ אֶת יָדוֹ, וַיִּאֲחַז פְּרֹאשָׁה וַיֹּאמֶר: "אֲשֶׁרֶיךָ, אֶסְנֶת, כִּי נִגְלוּ לָךְ רַזֵּי הָאֵל, וְאֲשֶׁרֵי הַדְּבָקִים בְּאֲדֹנָי אֱלֹהִים בְּתִשׁוּבָה, כִּי מִיַּעֲרָה זוֹ יֹאכְלוּ, (8) נַעַן אֲשֶׁר הַדְּבָשׁ הַזֶּה יִצְרוּהוּ הַבּוֹרִי גּוֹ-הַעֲדוֹ, וּמִלֵּאכֵי אֱלֹהִים יִסְעְדוּ מִמֶּנּוּ, וְכֹל אֲשֶׁר יֹאכַל מִמֶּנּוּ לֹא יָמוּת לְעוֹלָם".
- (9) וַיִּשְׁלַח הָאִישׁ אֶת יָדוֹ הַיְמָנִית וַיִּבְצַע מִן הַיַּעֲרָה, וַיֹּאכַל, וַיִּתֵּן בְּיָדוֹ מִן הַיַּעֲרָה אֶל פִּי אֶסְנֶת. (10) וַיִּשְׁלַח הָאִישׁ אֶת יָדוֹ, וַיִּשֶׂם אֶצְבְּעוֹ בְּקִצֵּה הַיַּעֲרָה הַנִּשְׁקָף מִזְרָחָהּ, וְתִהְיֶה נְתִיבַת אֶצְבְּעוֹ לְדָם. (11) וַיִּשְׁלַח אֶת יָדוֹ בְּשֵׁנִית וַיִּשֶׂם אֶצְבְּעוֹ בְּקִצֵּה הַיַּעֲרָה הַנִּשְׁקָף צְפוֹנָהּ, וְתִהְיֶה נְתִיבַת אֶצְבְּעוֹ כְּדָם. (12) וַתַּעֲמֵד אֶסְנֶת מִשְׁמָאל, וַתַּחֲזֶה בְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה הָאִישׁ.
- (13) וַתִּצְאָנָה הַבּוֹרִים מִתּוֹה תְּאִי הַיַּעֲרָה, וְהָיוּ צְחוּרוֹת כְּשֶׁלֶג, וְכִנְפֵיהֶן כַּאֲרָגְמָן וְכַתְּכֵלֶת וּכְקוֹרֵי זָהָב, וּנְזָרֵי זָהָב עַל רִאשֵׁיהֶן וְעֶקְצִים חֲדוּדִים.
- (14) וַתִּכְרַכְנָה כָּל הַדְּבּוֹרִים סָבִיב אֶסְנֶת מִכַּף רִגְלָהּ וְעַד רֹאשׁ, וַתַּחְלוֹשְׁנָה הַבּוֹרִים אַחֲרוֹת, גְּדוֹלוֹת כְּמַלְכוֹת, עַל שִׁפְתֵי אֶסְנֶת.

- (15) וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֶל הַדְּבָרִים: "לִכְנֶה לְמִקְוֹתַיְכֶן".
 (16) וַתִּפְרֹשֶׁנָּה כָּלֹן מֵאֶסְנֶת, וַתִּפְלְנָה עַל הָאָרֶץ כָּלֹן, וַתְּמֹתְנָה.
 (17) וַיֹּאמֶר הָאִישׁ: "קוֹמְנָה וּפְרֹשְׁנָה לְמִקְוֹמְכֶן".
 וַתְּקוֹמְנָה וַתִּפְרֹשְׁנָה אֶל הַחֲצַר הַסְּמוּכָה לְאֶסְנֶת.

יז

- (1) וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֶל אֶסְנֶת: "הֲרֵאִית אֶת הַדְּבָר הַזֶּה?"
 וַתֹּאמֶר: הִנֵּה אֲנִי, אֲדַנִּי, רֵאִיתִי אֶת כָּל אֱלֹהִים."
 (2) וַיֹּאמֶר הָאִישׁ: "כֹּן יֵהִיוּ הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לָךְ".
 (3) וַיִּגַע הָאִישׁ בַּיַּעֲרָה, וַתַּעַל אֵשׁ מִן הַשְּׁלַחַן וַתֹּאכַל אֶת הַיַּעֲרָה, וַיֵּצֵא
 נְחוּחַ מִדְּלֶקֶת הַיַּעֲרָה, וַיִּמְלֵא אֶת הַחֹדֶר.
 (4) וַתֹּאמֶר אֶסְנֶת אֶל הָאִישׁ: "יֵשׁ עִמִּי, אֲדַנִּי, שְׁבַע בְּתוּלוֹת שׁוֹשְׁבֵינֹת
 לִי אֲשֶׁר גָּדְלוּ עִמִּי מִנְעָרִי, וְנוֹלְדוּ עִמִּי בַלַּיְלָה אֶחָד וְאֲנִי אוֹהֲבָן -
 אֶקְרָא נָא לָהֶן וּבְרַכְתֶּן כַּאֲשֶׁר בְּרַכְתָּ אוֹתִי".
 (6) וַיֹּאמֶר הָאִישׁ: "קְרָאִי". וַתִּקְרָא לָהֶן אֶסְנֶת, וַיְבָרְכוּ הָאִישׁ וַיֹּאמֶר:
 "יְבָרְכֶכֶן אֵל עֲלִיוֹן עַד עוֹלָם".
 (7) וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֶל אֶסְנֶת: "קַחִי אֶת הַשְּׁלַחַן הַזֶּה".
 וַתִּפֹּן אֶסְנֶת לְהַסִּיר אֶת הַשְּׁלַחַן, וַיַּעֲלֶם הָאִישׁ מַעֲיִנֶיהָ, וַתֵּרָא כַּעֲיוֹ
 מִרְכַּבַּת אֵשׁ נֹשֵׂאת אֶל הַשָּׁמַיִם מִזְרָחָה.
 (8) וַתֹּאמֶר אֶסְנֶת: "סִלַּח נָא לְאַמְתְּךָ, אֱלֹהִים, כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי רָעוֹת
 לְפָנֶיךָ בְּשִׁגְגָה".

יח

- (1) בְּהֵיוֹת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהִנֵּה בָּא בַּעַר מַעֲבֹדֶת פּוֹטִיפְרַע לֵאמֹר:
 "הִנֵּה יוֹסֵף אֲבִיר הָאֱלֹהִים בָּא הַיּוֹם הַזֶּה אֲלֵינוּ!"

(2) וַתִּקְרָא אֶסְנֶת אֶת אֲשֶׁר עַל בֵּיתָהּ וַתֹּאמֶר: "הֲכִינָה לִי סַעֲנָדָה זָפָה כִּי יוֹסֵף אֲבִיר הָאֱלֹהִים בָּא אֵלֵינוּ".

(3) וַתְּבוֹא אֶסְנֶת אֶל חֲדָרָהּ וַתִּפְתַּח אֶת אַרְוֶנָהּ וַתּוֹצֵא אֶת שְׂמֹלֶתָהּ הַרְאִישׁוֹנָה כַּבְּרֵק לְמֵרָאָה, וַתַּחֲלֹבֶשׁ. (4) וַתַּחְגֹּר אֶת אַזְוֵר הַבְּהֵק וְהַמְּלֻכּוֹת, וְהַאֲזוֹר הַהוּא שְׂזוֹר אֲבָנִים יְקָרוֹת. (5) וַתַּעֲנֹד לִידֶיהָ צְמִידֵי זָהָב, וְלִרְגְלֶיהָ סָרְבֵל זָהָב, וְעֵדֵי יָקָר סָבִיב צְוֹאֲרָה, וְעֵטְרֹת זָהָב עֲנָדָה לְרֵאשָׁה, וְאֲבָנִים טוֹבוֹת כְּעֵטְרָה מִלְּפָנִים. (6) וַיַּבְצִיעֶיף כִּסֵּתָהּ אֶת רֵאשָׁהּ.

(7) וַתֹּאמֶר לְנַעֲרָתָהּ: "הֲכִי נָא לִי מִים טְהוֹרִים מִן הַמַּעְיָן".

(8) וַתֵּרָכֵן אֶסְנֶת אֶל הַמַּיִם כְּאִגָּן אֶצֶל הַקּוֹנֹכִיָּה, וַיְהִי־וּ פָּנֶיהָ כְּשֶׁמֶשׁ, וַעֲיֵנֶיהָ כְּכּוֹכַב הַשָּׁחַר בְּזָרְחוֹ.

יט

(1) וַיָּבֹא נַעַר קָטוֹן וַיֹּאמֶר לְאֶסְנֶת: "הִנֵּה יוֹסֵף לְפָנַי שְׁעָרֵי חֲצֵרֵנוּ". וַתֵּרָד אֶסְנֶת עִם שִׁבְעַת הַבְּתוּלוֹת לִקְרֹאתוֹ. (2) וַכֹּאשֶׁר רָאָה אוֹתָהּ יוֹסֵף אָמַר לָהּ: "בּוֹאֵי נָא אֵלַי, הַבְּתוּלָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי טוֹבוֹת בְּשֵׁרוֹנַי אִדּוּתֶיךָ? מִשְׁמִים, וְכֹל אֲשֶׁר אִדּוּתֶיךָ אָמְרוּ לִי".

(3) וַיּוֹשֶׁט יוֹסֵף אֶת יָדָיו, וַיַּחְבּוֹק אֶת אֶסְנֶת, וְאֶסְנֶת חִבְּקָה אֶת יוֹסֵף, וַיִּשְׁקוּ זֶה לְזוֹ עַת רַבָּה, וַיַּחֲיוּ אֶת יְקוֹד נַשְׁמָתָם.

כ

(1) וַתֹּאמֶר אֵלָיו אֶסְנֶת: "הֲבָה, אֲדִנִּי, בּוֹא לְבֵיתִי".

וַתֹּאחַז אֶת יָדוֹ הַיְמָנִית וַתּוֹלֶה אוֹתוֹ לְבֵיתָהּ. (2) וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף עַל כֶּסֶּס פּוֹטִיפְרַע, וַתָּבֵא מִים לְרַחוּץ אֶת רַגְלָיו. וַיֹּאמֶר לָהּ יוֹסֵף: "תְּבוֹא נָא אַחַת מִן הַבְּתוּלוֹת וַתְּרַחֵץ אֶת רַגְלִי".

(3) וַתֹּאמֶר לוֹ אֶסְנֶת: "לֹא, אֲדִנִּי, כִּי יָדֵי - יָדַי וְרַגְלֶיךָ - רַגְלֵי וּבֶל תְּרַחֵץ אַחֲרַי אֶת רַגְלֶיךָ".

וַתֹּאמְרוּ אֶסְנֶת, וַתְּרַחֵץ אֶת רַגְלָיו. (4) וַיֹּאחַז יוֹסֵף אֶת יָדָהּ הַיְמָנִית, וַיִּשְׁקָהּ, וְאֶסְנֶת נִשְׁקָה לְרֵאשׁוֹ.

(5) וַיָּבֹאוּ הוֹרֵי אֶסְנֶת מֵאֶרֶץ נַחֲלָתָם וַיִּרְאוּ אֶת אֶסְנֶת וְהִיא יּוֹשֶׁבֶת עִם יוֹסֵף וּלְבוּשָׁה שְׂמֹלֶת כְּלוּלוֹת, וַיִּשְׁמְחוּ, וַיַּהֲלִלוּ אֶת הָאֱלֹהִים, וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂתּוּ. (6) וַיֹּאמֶר פּוֹטִיפְרַע אֶל יוֹסֵף: "מִחֵר אֶקְרָא אֶת כָּל הַשּׁוֹעִים וְהַפְּחוֹת אֲשֶׁר לְמִצְרַיִם וְעֵשִׂיתִי לָכֶם מִשְׁתֶּה, וְלִקְחַתְּ אֶת אֶסְנֶת לְאִשָּׁה".

(7) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף: "אֲסַפֵּר נָא תְּחִילָה לְפָרְעָה עַל אֲסֻנָּת, כִּי הוּא אָבִי, וְהוּא יִתֶּן לִי אֶת אֲסֻנָּת לְאִשָּׁה".

(8) וַיִּשְׂאֵר יוֹסֵף בַּיּוֹם הַהוּא אֶצֶל פּוֹטִיפָרֶע, וְלֹא בָּא אֶל אֲסֻנָּת כִּי אָמַר: "לֹא יָאֵה לְאִישׁ יְרֵא אֱלֹהִים לִשְׁכַּב עִם אִשְׁתּוֹ בְּטֵרֵם יְקַדְּשֶׁנָּה".

כא

(1) וַיִּקַּם יוֹסֵף עִם שַׁחַר וַיֵּלֶךְ אֶל פָּרְעָה וַיְסַפֵּר לוֹ עַל דְּבַר אֲסֻנָּת.
 (2) וַיִּשְׁלַח פָּרְעָה וַיִּקְרָא לְפוֹטִיפָרֶע וּלְאֲסֻנָּת. (3) וַיִּשְׁתָּאֵה פָּרְעָה לְיוֹפְיָהּ,
 וַיֹּאמֶר: "יְבָרְכֶךָ אֱלֹהֵי יוֹסֵף, אֲשֶׁר בָּחַר בָּךְ לְכַלְתּוֹ, כִּי הוּא בֶן אֱלֹהִים הַפְּכוֹר, וְאֵת תְּקֵרָאֵי בַת עֲלִיוֹן, וַיּוֹסֵף יִהְיֶה לָּךְ לְחַתָּן עַד עוֹלָם".

(4) וַיִּקַּח פָּרְעָה עֲטֻרַת זָהָב וַיִּשְׁמְנֶהָ עַל רֹאשָׁהּ, וַיֹּאמֶר: "יְבָרְכֶכֶם אֵל עֲלִיוֹן וַיְכַבְּדֶיכֶם עַד עוֹלָם".

(5) וַיִּסְבֵּם פָּרְעָה זֶה לַעֲמַת זֶה, וַיִּשְׁקוּ זֶה לְזֶה.

(6) וַיַּעַשׂ פָּרְעָה אֶת מִשְׁתֵּהוֹ כְּלוֹלוֹתֵיהֶם וּסְעוּדָהּ וּמִשְׁקָהּ לְרֹכֵב, שִׁבְעַת זְמַיִם.
 (7) וַיִּקְרָא אֶת כָּל רֹאשֵׁי אֶרֶץ מִצְרַיִם, וַיְכַרְז׃ לֵאמֹר: "כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה עֲבוּדָה בַּשָּׁבָעַת זְמַיִם הַמִּשְׁתֵּה שֶׁלְיוֹסֵף וְאֲסֻנָּת, מִיִּתֵּה מְרָה יוֹמֵת".

(8) וַיַּעֲבֹר הַמִּשְׁתֵּה וּפְכֻלוֹת הַסְּעוּדָה, וַיִּבְנוּ יוֹסֵף אֶל אֲסֻנָּת, וַתִּהְיֶה אֲסֻנָּת לְיוֹסֵף, וַתֵּלֶד אֶת מְנַשֶּׁה וְאֶת אֶפְרַיִם אָחִיו, לְבֵית יוֹסֵף.

כב

(1) וַיְהִי אַחֲרֵי כֵן, וַתְּכַלְנֶה שִׁבְעַת הַשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת, וַתְּחַלְנֶה שִׁבְעַת שָׁנֹת רָעָב. (2) וַכֹּאשֶׁר שָׁמַע יַעֲקֹב עַל אֹדוֹת יוֹסֵף בְּנוֹ, בָּא מִצְרַיִמָּה עִם כָּל מִשְׁפַּחְתּוֹ בַּחוּדֵשׁ הַשְּׁנַיִם בְּעֶשְׂרִים וְאַחַד לְחוּדֵשׁ, וַיִּתְיַשֵּׁב בְּאֶרֶץ גֶּשֶׁן.

(3) וַתֹּאמֶר אֲסֻנָּת אֶל יוֹסֵף: "אֵלֶּךָ וְאֶרְאֶה אֶת אָבִי, כִּי אָבִי, יִשְׂרָאֵל, אָבִי הוּא".

וַיֹּאמֶר לָהּ יוֹסֵף: "יַחַדְיֹו גַלְרִי".

(4) וַיֵּלְכוּ יוֹסֵף וְאֶסְנַת לְאֶרֶץ גֹּשׁוֹן, וַיִּקְבְּלוּ פָנֵיהֶם אֶחָיו יוֹסֵף, וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה. (5) וַיָּבֹאוּ אֶל יַעֲקֹב וַיְבָרְכֵם וַיִּשְׁקֶם. וַתִּתְּלֶה אֶסְנַת עַל צַוְאָרֵי אָבִיו יַעֲקֹב, וַתִּשְׁקֶהוּ. (6) וְאַחֲרַי כֹּן אָכְלוּ וּשְׁתוּ.

(7) וַיֵּלְכוּ יוֹסֵף וְאֶסְנַת לְבֵיתָם, וַיֵּלְווּ אֵלֵיהֶם שְׁמֵעוֹן וְלוֹי, כִּי קָנְאוּ מִשְׁנֵאֵיהֶם, וַיְהִי לֹוּי מִימִין אֶסְנַת וּשְׁמֵעוֹן מִשְׁמָאל. (8) וַתֵּאָחַז אֶסְנַת בֶּן־דָּוִד לֹוּי, כִּי אֶהְבַּתְהוּ בַּשְּׂהוּא אִישׁ נָבִיא וַיֵּרָא אֱלֹהִים וַעֲבָד אֶת אֲדֹנָי. (9) וְהוּא רָאָה אוֹתוֹת כְּתוּבִים בַּשָּׁמַיִם וַיִּקְרָא, וַיִּגְלֶם לְאֶסְנַת בְּסֹתֵר, וַיֵּרָא לֹוּי אֶת מְקוֹם מְנוּחָתָהּ בְּעֵלְיוֹנִים.

כג

(1) וַיְהִי בַעֲבוּר יוֹסֵף וְאֶסְנַת, וַיֵּרָא בֹן פְּרַעָה הַבְּכוֹר מֵעַל לְחוּמָה. (2) וַיְבַרְאוּהוּ אֶת אֶסְנַת, וַתִּשְׂרַף דַּעְתוֹ אַחֲרֶיהָ, מִפְּנֵי יוֹפִיָהּ הַבְּאָדָר, וַיִּשְׁלַח בֹּן פְּרַעָה מַלְאָכִים, וַיִּקְרָא לְשְׁמֵעוֹן וְלֹוּי. (3) וַיָּבֹאוּ אֵלָיו, וַיַּעֲמְדוּ מוּלּוֹ, וַיֹּאמֶר לָהֶם בֹּן פְּרַעָה:

"יֹודַע אֲנִי כִי אֲנָשִׁי חָלַל אַתֶּם מְכַל אִישׁ עַל פְּנֵי הָאָרֶץ, וּבִימִינְכֶם הוֹרְסָה עִיר שָׁכֶם, וּבַחֲרֻבוֹתֵיכֶם הִשְׁתִּים שׁוֹסְעוּ שְׁלֹשָׁה רְבּוּא אֲנָשִׁי מִלְחָמָה. (4) אֶקְרָאכֶם אֲפּוֹא - חוֹשׁוּ לַעֲזָרִי. הִנֵּה אֲנִי לוֹקַח אֶתְכֶם לְרַעִים, וְנִתְּתִי לָכֶם זָהָב לְרֹב וְכֶסֶף וְנַעֲרִים וּשְׂפָחוֹת וּבָתִּים וְאֲחוּזוֹת גְּדוּלוֹת; הוֹאִילוּ וַעֲשׂוּ עִמִּי חֶסֶד, כִּי הִיִּתִי לְקָלִם בְּיַדִּי אֲחֵיכֶם יוֹסֵף, כִּי הוּא לָקַח אֶת אֶסְנַת לְאִשָּׁה, וְהִיא אוֹרְשָׁה לִי מִתְחִילָה. (5) וַעֲתָה בּוֹאוּ נָא עִמִּי, וְנִלְחַמְתִּי אִנִּי בַיּוֹסֵף וְהִרְגַתִּיו בַּחֲרָבִי, וְלִקְחֹתִי אֶת אֶסְנַת לְאִשָּׁה, וְהִיִּיתֶם אִתָּם אֲחֵי וְרַעִי לַעַד. (6) וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ לְדַבְּרִי - וְהִרְגַתִּיכֶם בַּחֲרָבִי"

וּבְאָמְרוּ כִּי גִילָה אֶת חֲרָבוֹ וַיֵּרָא לָהֶם. (7) וּשְׁמֵעוֹן הָיָה אִישׁ עֶז וְאֲמִיץ וַיִּשְׁלַף אֶת חֲרָבוֹ מִנְדָּנָה, וַיִּבְקֶשׁ לְהַכּוֹת אֶת בֹּן פְּרַעָה. (8) וַיַּדַּע לֹוּי אֶת מְזִימַת שְׁמֵעוֹן, כִּי הָיָה לֹוּי אִישׁ נָבִיא וְצוּפָה אֶת כָּל הַעֲתִידוֹת, וַיִּטְפַּח בְּרַגְלוֹ הַיְמָנִית שֶׁל שְׁמֵעוֹן וַיִּלְחַצְנָה וַיִּרְמְזֵנוּ כִּי יַחְדָּל מִזְעָפוֹ.

(9) וַיֹּאמֶר לוֹ לֹוּי: "לָמָּה זֶה תֵּאָנֵף בּוֹ? כִּי אָנוּ בְּנֵי אִישׁ יֵרָא אֱלֹהִים, וְלֹא יָאָה לְאִישׁ יֵרָא אֱלֹהִים לְהַשִּׁיב רָעָה תַּחַת רָעָה לְרַעְיוֹהוּ."

(10) וַיֹּאמֶר לֹוּי לְרַעְיוֹ בֶּן פְּרַעָה, וְלָבוֹ טוֹב וּפְנִיּוֹ חֲדוּהָ: "לָמָּה זֶה אַתָּה אֲדֹנָי תִּדְבֹר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְפָנֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ אֲנָשִׁים יֵרָאִי אֱלֹהִים, וְאָבִינוּ עַבְדֵּךְ אֶל עֲלִיוֹן וַיּוֹסֵף אֲחִינוּ יִקְרֶה לְאֱלֹהִים (11) וְאִיכָּה זֶה נַעֲשֶׂה אֶת הַרְעָה הַזֹּאת כִּנְגַד אֱלֹהִים? וַעֲתָה שְׁמַע לָנוּ, וְהִשְׁמַר לְכָל תִּדְבַר עוֹד עַל אֲחִינוּ יוֹסֵף אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. (12) וְאִם אַתָּה עוֹמֵד בְּמִזְיַמָּה הַרְעָה הַזֹּאת, הִנֵּה חֲרֻבוֹתֵינוּ שְׁלוֹפוֹת לְמוֹלֶךְ."

(13) וַיִּשְׁלַח אֶת חֲרֹבוֹתֵיהֶם מִמִּדְבָּרָהוּ, וַיֹּאמְרוּ: "תִּרְאִיתָ אֶת הַחֲרֹבוֹת הָאלוּ?
כָּאלֹה פִקֹּד אֲדֹנָי אֱלֹהִים אֶת חֲרֹפֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הֶעֱטוּ אֲנָשֵׁי שָׂכֶם בַּעֲבוּר
אֲחוֹתֵנוּ דִיבָה אֲשֶׁר טָמְא שָׂכֶם בּוֹ חֲמוּר".

(14) וַיִּרְאֶה בּוֹ פְרַעֲהַ אֶת חֲרֹבוֹתֵיהֶם שְׁלוֹפוֹת, וַיִּפְחַד, וַיִּרְתַּח, וַיִּפּוֹל
אֶפְסִים אֶרְצָה לְרַגְלֵיהֶם. (15) וַיִּשְׁלַח לֹוִי אֶת זָדוֹ וַיִּקְיָמֵנוּ לֵאמֹר: "אֵל
תִּירָא, אֵלֹא הִשְׁמַר מִדְּבַר דְּבָרִים רָעִים כַּנִּגְדֹּ אֲחִינוּ".

(16) וַיֵּלְכוּ מִמֶּנּוּ, וַיַּעֲזְבוּהוּ וְהוּא מֵרַתִּית וּנִפְחָד.

כד

(1) וַיִּדְאַב בּוֹ פְרַעֲהַ, וַיִּכְאֵב מְאֹד בַּעֲבוּר אֶסְנַת, וַיִּתְעַנֶּה. (2) וַיִּגְדוּ לוֹ
נַעֲרָיו אֵל אֲזָנוֹ לֵאמֹר: "הִנֵּה בְנֵי בְלֵהָה וּזְלִפָּה שִׁפְחוֹת לֵאָה וּרְחֵל נָשֵׁי יַעֲקֹב
צוֹרְרִים אֶת יוֹסֵף וְאֵת אֶסְנַת וּמִתְקַנְאִים בָּהֶם, וְאֵלֹה יַעֲשֵׂה כְרַצוֹנָה".

(3) וַיִּשְׁלַח בּוֹ פְרַעֲהַ מַלְאָכִים וַיִּקְרְאוּ, וַיִּבְאוּ אֵלָיו לֵימֹר, וַיֹּאמֶר לָהֶם בּוֹ
פְרַעֲהַ: "יִדְעִיתִי אָנֹכִי כִּי אֲנָשִׁי חֵיל אַתָּם".

(4) וַיֹּאמְרוּ גַד וְדָן הָאֲחִים הַגְּדוֹלִים אֵל בּוֹ פְרַעֲהַ: "יֹאמֶר נָא אֲדֹנָנוּ לַעֲבָדֵינוּ
אֶת אֲשֶׁר יֵאבֶה, וְאָנוּ נַעֲשֶׂה אֶת רְצוֹנוֹ".

(5) וַיִּשְׁמַח בּוֹ פְרַעֲהַ שִׂמְחָה גְדוֹלָה וַיֹּאמֶר לְנַעֲרָיו: "סוּרוּ מִפֶּה לְמַעַן אֲדַבֵּר
אֵל הָאֲנָשִׁים הַלֵּלוּ בְּסִתְרֵי אֶת דְּבָרֵינוּ".

(6) וַיֵּצְאוּ הַנַּעֲרִים כֻּלָּם, וַיִּשְׁקֹר לָהֶם בּוֹ פְרַעֲהַ לֵאמֹר:

"בְּרַכָּה וּמֹת נְחוּנִים נִגְדֹ פְנֵיכֶם. בְּחָרוּ אִפּוּא אַתֶּם בְּפִרְכָּה וְלֹא בַמּוֹת.

(7) הִנֵּה אָנֹכִי יִדְעִיתִי כִּי אֲנָשִׁי חֵיל אַתֶּם וְלֹא תָמוּתוּ כְנִשִּׁים אֵלֹא תִגְבְּרוּ
וּנְקַמְתֶּם בְּאוֹיְבֵיכֶם. (8) אָנֹכִי שִׁמְעִיתִי - אָמַר - אֶת אַחֵיכֶם יוֹסֵף אוֹמֵר לְפְרַעֲהַ
אָבִי: 'בְּנֵי שִׁפְחוֹת דָּן וְגַד, וְלֹא אֲחֵי הֵם. (9) וְאֵינְחַל לָמוֹת אָבִי, וְעִשְׂקָתִי
אוֹתָם וְאֵת כָּל מִשְׁפַּחְתָּם לְכָל יִירָשׁוּ עִמָּנוּ, כִּי בְנֵי הַשִּׁפְחוֹת הֵם, וְהֵם מְכֻרְוֵנִי
לִישְׁמַעֲלִים. (10) וְאֵנִי אֶגְמֹל לָהֶם עַל אֲשֶׁר הִרְעוּ לִי, וְלִבְדֹ אֲשֶׁר יָמוּת אָבִי'.
(11) וַיִּשְׁבַּח אָבִי, פְרַעֲהַ, אֶת יוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ: 'יָפָה דְבַרְתָּ בְנִי. עַל-כֵּן רַח
מַעֲמִי אֲנָשִׁי חֵיל וְצֹא לְקִרְאתֶם עַל אֲשֶׁר עוֹלְלוּ לָךְ, וְאֵנִי אֵהִיָּה לָךְ לַעֲזָר'. "

(12) וְכַאֲשֶׁר שָׁמְעוּ הָאֲנָשִׁים אֶת דְּבָרֵי בּוֹ פְרַעֲהַ, וַיִּזְדַּעְזְעוּ מְאֹד וַיִּצְרוּ
וַיֹּאמְרוּ לוֹ: "בִּי אֲדֹנָנוּ, עֲזוּב עִמָּנוּ, וְאִם תִּצְוֶה דְבַר לַעֲבָדֶיךָ - וְעִשִּׂינוּ".

(13) וַיֹּאמֶר לָהֶם בֶּן פְּרָעָה: "אֲנִי אֶהְרֹג אֶת אָבִי הַלַּיְלָה הַזֶּה, כִּי פָרַעַה אָבִי כָאֵב הוּא לְיוֹסֵף, וְאִילֹו אַתֶּם הִרְגוּ אֶת יוֹסֵף וְלִקְחַתִּי אֶת אֶסְנֶת לְאִשָּׁה".

(14) וַיֹּאמְרוּ לוֹ דָּן וְגַד: "אָנּוּ בַעֲשֵׂה כְכֹל אֲשֶׁר תְּצַוֵּנוּ, כִּי שָׁמַעְנוּ אֶת יוֹסֵף אוֹמֵר לְאֶסְנֶת: 'לְכִי מִחַר לְאֶרֶץ נַחֲלָתְנוּ כִּי עַתָּה הִבְצִיר ה' יֵא', וַיִּתֵּן עִמָּה שֵׁשׁ מֵאוֹת גְּבוּרֵי מִלְחָמָה וְחֲמֵשׁ מֵאוֹת חֲלוּצִים".

(15) וְכַאֲשֶׁר שָׁמַע בֶּן פְּרָעָה אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, נָתַן לְאִישׁ מֵאַרְבַּעֶתָם חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ, וַיִּשֶׂם אוֹתָם לְקָצִינִים וְלֵאלּוּפִים עֲלֵיהֶם.

(16) וַיֹּאמְרוּ לוֹ דָּן וְגַד: "אָנּוּ גִלְךָ הַלַּיְלָה וְאַרְבָּנוּ בַּנַּחַל, וְנַחֲבָנוּ אֶל סִבָּה הַגּוֹמָא, (17) וְאַתָּה, קַח עִמָּךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת פְּרָשִׁים אֲנָשֵׁי קֶשֶׁת וְהִרְחַקְתָּ לֶכֶת לַפְּנִים, וְהִלְכָה אֶסְנֶת וְנִפְלְאָה בְיַדֵּינוּ וְאָנּוּ נִכָּה אֶת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עִמָּה. (18) וְהִבְרַחָה אֶסְנֶת עִם מְרַכְבָּתָהּ, וְנִפְלְאָה בְיַדֶּיהָ וַעֲשִׂיתָ בָּהּ כַּאֲשֶׁר תַּחֲשֶׁק בְּפִשָּׁה. (19) וְאַחֲרָי כֹּן נִהְרֹג אֶת יוֹסֵף וְהוּא נֶעְצָב עַל אֶסְנֶת, וְאֵת יַלְדָיו נִהְרֹג לְעֵינָיו".

(20) וַיִּשְׁמַח בֶּן פְּרָעָה כַּאֲשֶׁר שָׁמַע אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וַיִּשְׁלַח עִמָּם אֲלֻפִּים אִישׁ-מִלְחָמָה. (21) וַיִּלְכוּ אֶל הַנַּחַל וַיַּחֲבֹאוּ אֶל סִבָּה הַגּוֹמָא, וַיִּשְׁבוּ. מִלְּפָנִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת, וּבַתּוֹרָה דֶּרֶךְ הַמַּלְאָכִים.

כה

(1) וַיִּלֶּךְ בֶּן פְּרָעָה אֶל חֹדֶר אָבִיו לְהִרְגוֹ, וַיַּעֲכְבוּהוּ שׁוֹמְרֵי אָבִיו מֵהַכִּנֵּס אֵלָיו. (2) וַיֹּאמֶר לָהֶם בֶּן פְּרָעָה: "אֲרֹאֶה נָא אֶת אָבִי, כִּי אֲנִי הוֹלֵךְ לְכַבּוֹר אֶת נְטֵעֵי גִפְנֵי".

(3) וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַשׁוֹמְרִים: "דָּאוּב דָּאוּב אָבִיךָ, וַתְּדוּד שָׁנְתוּ כֹל הַלַּיְלָה וְהוּא נָח וַיֹּאמֶר לָנוּ: 'בֵּל יִפְנֵס אִישׁ אֵלַי, וְלוֹ גַם בְּנֵי בְכוֹרָי'".

(4) וַיִּלֶּךְ בְּחָרִי-אֵף וַיִּקַּח חֲמִישִׁים פְּרָשִׁים אֲנָשֵׁי קֶשֶׁת, וַיֵּצֵא לַפְּנֵיהֶם כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ לוֹ דָּן וְגַד.

(5) וַיֹּאמְרוּ בַּפְּתָלַי וְאֲשֶׁר אֶל דָּן וְגַד: "לָמָּה זֶה תִּרְעוּ שְׁנֵית לְאָבִינוּ יִשְׂרָאֵל וְלֵאחֵינוּ יוֹסֵף, וְאֵלֵהִים שְׁמַרְנוּ כְּבַבְתָּ עֵינָיו? (6) הֲכִי לֹא פָעַם מִכְרַתֶּם אוֹתוֹ וְהַיּוֹם הַזֶּה מֶלֶךְ הוּא עַל כָּל הָאָרֶץ, וּמוֹשִׁיעַ וּמַשְׁבִּיר? (7) וְעַתָּה, שְׁנֵית אִם תִּרְעוּ לוֹ רָעָה, יִקְרָא לְאֵלֵהִי יִשְׂרָאֵל, וְשִׁלַּח אִשׁ מִן הַשָּׁמַיִם וְאָכְלָה אוֹתְנוּ, וְלַחֲמוּ בָנוּ מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים".

(8) וַיִּרְגְּזוּ עֲלֵיהֶם אַחֵיהֶם הַגְּדוֹלִים דָּן וְגַד לֵאמֹר: "אַלֹּא כְּנָשִׁים נְמוֹת? הִיא לֹא תִהְיֶה!"

וַיֵּצְאוּ לִקְרַאת יוֹסֵף וְאָסְנָת.

כו

(1) וַתִּקַּם אָסְנָת עִם שַׁחַר וַתֹּאמֶר אֶל יוֹסֵף: "אַלֹּכָה נָא אֶל אֶרֶץ נַחֲלָתְנוּ. אוֹלָם נִפְשֵׁי חֲרָדָה כִּי תִרְחַק מִמֶּנִּי."

(2) וַיֹּאמֶר אֲלֶיהָ יוֹסֵף: "חֲזֹקִי וְאַל תִּירָאִי כִּי אִם לְכִי, כִּי אֱלֹהִים עִמָּךְ וְהוּא יִשְׁמְרֶךָ כִּכְבַּת עֵינֶיךָ מִכָּל רָע." (3) וַאֲנִי אֵלֶּךְ אִלְּךָ מֵלֹאכֶת הַהִשְׁבֶּרֶה אֲשֶׁר לִי, וְאַתָּה בֵּר לְכָל הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בְּעִיר, לְבַל יִגְוַע אִישׁ מִרְעֵב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם."

(4) וַתֵּלֶךְ אָסְנָת לְדֶרֶכָה וַיּוֹסֵף הֵלֵךְ לְמִלְאכֶת הַהִשְׁבֶּרֶה אֲשֶׁר לוֹ.

(5) וַתֵּלֶךְ אָסְנָת אֶל מְקוֹם הַנַּחֲלָה עִם שֵׁשׁ מְאוֹת הָאֲנָשִׁים, וַיִּגְיָחוּ לִפְתַּע הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לָבֹן פְּרַעֲהַ מִמֵּאֲרָכָם, וַיִּאָּסְרוּ מִלְחָמָה עִם אֲבִירֵי אָסְנָת, וַיִּכּוּ אֶת כָּלֶם בַּחֲרֻבוֹתֵיהֶם, וְאֵת חֲלוּצֵי אָסְנָת כָּלֶם הִמִּיתוּ. (6) וַתִּמְלֹט אָסְנָת בְּמִרְכַּבָּתָהּ.

(7) וַיֵּדַע לֹוִי בֶן לֵאָה אֶת כָּל אֵלֶּה כִּי נִכְיָא הוּא, וַיֹּאמֶר לְאָחִיו אֶת הַסְּכָנוֹת אֲשֶׁר לְאָסְנָת, וַיִּקְחוּ אִישׁ מֵהֶם אֶת חֲרָבֹו עַל יָרְכוֹ, וְאֵת מְגִינֵיהֶם בְּזִרְעוֹתֵיהֶם, וְאֵת חֲנִיתוֹתֵיהֶם בִּימֵינָם, וַיִּדְלְקוּ אַחֲרֵי אָסְנָת בְּמִרוּצַת הַבָּזָק.

(8) וַתִּכְרַח אָסְנָת, וְהִנֵּה בֶן פְּרַעֲהַ יוֹצֵא לִקְרַאתָהּ וְחִמִּישִׁים אִישׁ עִמּוֹ. וַתֵּרְאוּ אָסְנָת, וַתִּפְחַד וַתִּרְתֵּיתִי.

כז

(1) וַיְהִי בְּנִימְיוֹ יוֹשֵׁב עִמָּה בְּמִרְכַּבָּתָהּ, (2) וּבְנִימְיוֹ נָעַר חֲסוֹן כָּכֹן שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה שָׁנָה, וְלוֹ יִפְעָה פֶּה לֹא יִמְלִלָנָה וְעִזּוֹז כִּכְפִיר אֲרִיּוֹת, וְהוּא יֵרָא אֶת הָאֱלֹהִים. (3) וַיִּסְתַּעַר בְּנִימְיוֹ מִן הַמִּרְכַּבָּה וַיִּקַּח אָבֹו עֲגוּלָה מִן הַנַּחֲלָה וַיִּמְלֵא זָדוֹ, וַיִּיָּדֶה אוֹתָהּ בְּבֹן פְּרַעֲהַ, וַיְהִי בְּרִקְתּוֹ תִּשְׁמָאלִית וַיִּפְצַעְנוּ פָּצַע גְּדוֹל וְכָבֵד, וַיִּפְּזֹל מִסּוֹסוֹ וַאֲיִן בֹּו רוּחַ כָּמַעַט. (4) וַיִּזְנַק בְּנִימְיוֹ אֶל סַלַּע וַיֹּאמֶר לְרִכְבּ אָסְנָת: "תִּנְהָ לִי חִמִּישִׁים אֲבָנִים מִן הַנַּחֲלָה."

(5) וַיִּתֵּן לוֹ חֲמִישִׁים אָכוֹ, וַיִּידָה אוֹתָן בְּנִזְמִין, וַיִּמַּת אֶת חֲמִישִׁים הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עִם בֶּן פְּרָעָה, וַתִּשְׁקַעְנָה הָאֲבָכִים בְּרִקּוֹת אִישׁ-אִישׁ מֵהֶם.
 (6) וְאֵז דָּלְקוּ בְּנֵי לֵאָה, רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן, לֹוֹי וַיהוּדָה, יִשְׁשַׁכַּר וְזְבוּלוֹן, אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים הָאוֹרְכִים, וַיִּתְנַפְּלוּ עֲלֵיהֶם פְּתָאִם, וַיִּשְׁסְעוּ אֶת אֲלָפִים הָאֲנָשִׁים, וְהֵם, הַשִּׁישָׁה, הַמִּיתוּם.

(7) וַיִּנּוֹסוּ אַחֵיהֶם בְּנֵי בְלָהָה וְזַלְפָּה וַיֹּאמְרוּ: "אֲבָדְנוּ מֵאֲחִינוּ, וְהִימַת בֶּן פְּרָעָה בְּיַד בְּנֵי נִזְמִין וְכָל אֲשֶׁר עִמּוֹ אָבְדוּ בְּיַדוֹ. וְעַתָּה, הִבֵּה נְהַרֹּג אֶת אֲסַנְתָּ וְאֶת בְּנֵי נִזְמִין וְנִסְנוּ אֶל סִבָּה הַגּוֹמָא".

(8) וַיֵּלְכוּ וַחֲרֻבוֹתֵיהֶם שְׁלוּפוֹת וְהוּ מְלֹאוֹת בָּדָם, וַתֵּרָאֵם אֲסַנְתָּ, וַתֹּאמֶר:

אֲדֹנָי אֱלֹהֵי,
 אֲשֶׁר הֲחִינִי מִן הַמּוֹת,
 אֲשֶׁר אָמַר לִי: לְעוֹלָם תַּחֲיֵי נַפְשִׁי,
 מִלְּטַנִּי מִיַּד הָאֲנָשִׁים הָאֵלֵה!

וַיִּשְׁמַע אֲדֹנָי אֱלֹהִים אֶת קוֹלָהּ, וַתִּשְׁמַטְנָה בְּאַחַת הַחֲרֻבוֹת מִיַּדֵיהֶם, וַתַּפּוֹלְנָה עַל הָאָרֶץ, וַתַּהֲיֶנָּה כְּאֶפֶר.

כח

(1) וַיִּרְאוּ בְנֵי בְלָהָה וְזַלְפָּה אֶת הַפְּלֵא אֲשֶׁר הָיָה וַיִּפְחָדוּ וַיֹּאמְרוּ: "אֱלֹהִים נִלְחַם בְּנוֹ בַּעֲבוּר אֲסַנְתָּ".

(2) וַיִּפְּלוּ אַפִּים אֶרְצָה וַיִּכְרְעוּ לִפְנֵי אֲסַנְתָּ לֵאמֹר: "חֹוֹסֵי עֲלֵינוּ, עַל עֲבֹדָהּ, כִּי גִבֹרְתָנוּ אֶת וּמְלַכְתָּנוּ, וְאָנוּ הִרְעָנוּ לָהּ רָעָה, וְלֹאֲחִינוּ יוֹסֵף.
 (3) וְעַתָּה הִשִּׁיבֵנוּ אֱלֹהִים כְּגִמּוּלָנוּ, וְעַל כֵּן נַעֲתִירָה אָנוּ, עֲבֹדָהּ, חֹוֹסֵי עֲלֵינוּ וּמְלַטָּה אוֹתָנוּ מִיַּד אֲחֵינוּ, כִּי הֵם הַנּוֹקְמִים אֶת עֲלֵבּוֹנָהּ, וַחֲרֻבוֹתֵיהֶם לְנַגְדָנוּ".

(4) וַתֹּאמֶר לָהֶם אֲסַנְתָּ: "חֲזְקוּ וְאֵל תִּירְאוּ, כִּי אַחֲיֵכֶם אֲנָשִׁים יִרְאִי אֱלֹהִים וְלֹא יִשְׁיבוּ רָעָה תַּחַת רָעָה לְאִישׁ. (5) לָכוּ אַפּוֹא אֶל סִבָּה הַגּוֹמָא עַד אֲשֶׁר אֶרְצָה אוֹתָם, וְשִׁפְכְתִי חֲמָתִם עֲלֵיכֶם, כִּי רַבָּה הָעִיזוֹתָם כְּנַגְדָם. (6) חֲזְקוּ וְאֵל תִּירְאוּ, כִּי אֱלֹהִים יִשְׁפּוֹט בֵּינִי וּבֵינְכֶם".

(7) וַיָּנוּסוּ דָן וַגַּד אֶל סֹכֶר הַגּוֹמָא, (8) וְהָנָה בְּנֵי לֵאָה בָּאִים וְהֵם רָצִים אַחֲרֵיהֶם כְּאֵלִים, וַתִּרְדֵּ אֲסַנְתָּ מִן הַמִּרְכָּבָה וַתִּבְרַכְכֶם כְּדַמְעוֹת (9) וַיִּשְׁתַּחוּוּ לַפְּנֵיהָ אַפְּיִם אֶרְצָה, וַיִּבְכּוּ בְּקוֹל גְּדוֹל, וַיִּבְקְשׂוּ אֶת אַחֵיהֶם בְּנֵי הַשְּׁפָחוֹת לַמְעַן הַמִּיתֵם.

(10) וַתֹּאמֶר לָהֶם אֲסַנְתָּ: "חַמְלוּ עַל אַחֵיכֶם, וְאֵל תַּעֲשׂוּ לָהֶם רָע, כִּי אֱלֹהִים שָׁךְ בְּעַדִּי, וַיִּכְתַּת אֶת חַרְבוֹתֵיהֶם מִיַּדֵיהֶם לְאָפֶר, וַתְּהִינָה כְּדוֹנָג עַל פְּנֵי הָאֵשׁ. (11) וּבְזֹאת דֵּי לָנוּ כִּי נִלְחַם אֱלֹהִים לַמְעַנְנֹו. סוֹף-דָּבָר חַמְלוּ עַל אַחֵיכֶם".

(12) וַיֹּאמֶר שְׁמַעוֹן לְאֲסַנְתָּ: "לָמָּה תִלְמַד גְּבִירְתָּנוּ זְכוֹת עַל שׁוֹנְאֵיהָ?
(13) לֹא, כִּי נַכְּם בְּחַרְבוֹתֵינוּ, כִּי חָרְשׁוּ רָעָה עַל אָבִינוּ יִשְׂרָאֵל וְעַל אַחֵינוּ יוֹסֵף, - כִּכֹּר אֱלֹהֵ הַשָּׁמַיִם, - וְעַלִּיר הַיּוֹם הַזֶּה".

(14) וַתֹּאמֶר לוֹ אֲסַנְתָּ: "חֲלִילָה לָּהּ אַחֵי מֵהִשָּׁב רָעָה תַּחַת רָעָה לְרַעֲב, כִּי אֱלֹהִים יִפְקוֹד אֶת הָעוֹן הַזֶּה".

(15) וְאַחֲרַי כֹּן חִבַּק שְׁמַעוֹן אֶת אֲסַנְתָּ, וַיִּלֶּה אֶלֶיהָ לוֹי וַיִּשְׁקָה בִּידָהּ הַיַּמְנִית, וַיִּבְרַכְּבָהּ.

(16) וַתְּצַל אֲסַנְתָּ אֶת הָאֲנָשִׁים מִזַּעַף אַחֵיהֶם לְכָל יַהֲרָגוֹם.

כט

(1) וּבֹן פְּרַעָה קָם מִן הָאָרֶץ, וַיִּשָּׁב וַיִּרְקֵ דָם מִפִּיּו, כִּי זָב דָּמוֹ מִרְקָתוֹ אֶל פִּיּו. (2) וַיִּרְץ אֵלָיו בְּנִימִין וַיִּקַּח אֶת חַרְבּוֹ וַיִּשְׁלַפְנָה מִנְּדָנָה, כִּי לֹא הָיָה בְּנִימִין נוֹשֵׂא חַרֵּב עַל יֶרְכוֹ. (3) וּכְאִשֶּׁר עָמַד לְהַרוֹג אֶת בֹּן פְּרַעָה רָץ לוֹי וַיֵּאחֶז בְּיָדוֹ וַיֹּאמֶר:

חֲלִילָה לָּהּ אַחֵי מַעֲשׂוֹת אֶת הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה,
כִּי אֲנָשִׁים יִרְאִי אֱלֹהִים אָנוּ,
וְלֹא יָאָה לְאִישׁ יִרְאֵ אֱלֹהִים לְהַשִּׁיב רָעָה תַּחַת רָעָה,
וְלֹא לְרִמוֹס אֶת אֲשֶׁר נָפַל,
וְלֹא לְלַחוּץ אֶת הָאוֹיֵב עַד מוֹת.

(4) כִּי אִם הִבֵּה נִרְפָּאנוּ מִפְּעֵעִיּו,
וְאִם יַחִיהָ - וְהָיָה לָנוּ לִידִיד,
וְאָבִיּוֹ, פְּרַעָה, יִהְיֶה לְאָבִינוּ.

(5) וַיִּקַּם לְוִי אֶת בֶּן פְּרָעָה וַיִּרְחֹץ אֶת הַדָּם מִפְּצְעָיו וַיִּקְשׁוּר רַטְּיָה לִפְצָעָיו וַיִּרְכִּיבֵנּוּ עַל סוּסוֹ וַיְכִיאוּ אֹל אָבִיו. (6) וַיִּסְפֹּר לוֹ לְוִי אֶת כָּל אֲשֶׁר הָיָה, (7) וַיִּקַּם פְּרָעָה מִכַּסְאוֹ, וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לְפָנָיו לְוִי אַפְּיִם אֶרְצָה.

(8) וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי מֵת בֶּן פְּרָעָה מִן הַפֶּצַע אֲשֶׁר מָאֵב בְּנִגְמֵיו.
(9) וַיִּסְפּוּד פְּרָעָה אֶת בְּנוֹ בְּכוֹרוֹ, וַיַּחֲלֶה מִן הַצֶּעַר. (10) וַיָּמָת פְּרָעָה, וְהוּא בֶן תִּשְׁעֵי מֵאוֹת שָׁנִים, וַיִּוֹרֶשׁ אֶת כְּתָרוֹ לְיוֹסֵף.

(11) וַיִּמְלוֹךְ יוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים, וְאַחֲרַי כֹּה נָתַן יוֹסֵף אֶת הַכְּתָר לְנֹכַד פְּרָעָה, וַיְהִי לוֹ יוֹסֵף כָּאֵב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.

* *
*

נ ס פ ח

מבחר תוספות ושינויים מן הנוסחים האחרים

I מתוך הנוסח היווני, מהדורת באטיפול 1889-1890

פרק יא

וביום השמיני, כאשר הנץ השחר וכבר השיחו הצפרים, והכלבים נכחו אל עוברי האורח, הרימה אסנת את ראשה מעט מן הרצפה ומו האפר אשר בו היתה מוטלת, כי היתה תשושה מאד ואכריה כשלו מרב ענות. כי עיפה אסנת וחלשה, וכוחה תש, ועל כן סבה אל הקיר, ותשב מתחת לחלון הנשקף מזרחה, ואת ראשה שמטה אל חיקה, ותשלב את אצבעות ידיה על ברפה הימנית. ופיה היה סגור, ולא פתחה אותו בשבעת הימים ושבעת הלילות אשר לתעניתה. ותאמר בלבה לבלתי פתוח את פיה:

"מה אעשה אני השפלה, או אנה אלה? ואל מי אנוס מעתה ועם מי אשיח אני הכתולה היתומה, הגלמודה, העזובה מכל והשנואה?

"הכל אכן ישנאוני, ועם אלה אף אבי ואמי, כי את אליליהם תעבתי ונתצתי ונתחיתם לעננים למען לפחדו ביד אדם. כי אמרו אבי ואמי: 'לא פתנו אסנת'. אה גם כל משפחתי שנאתני, וכל האנשים, כי את אלהיהם נתתי לשמה. וגם אני שנאתי כל גבר ואת כל מבקשי ידי, ועתה, בתעניתי זו, נשנאתי על הכל, וישישו למצוקתי.

"אולם אלהי יוסף האביר, ואדני, ישנא את כל עובדי האלילים, כי אל קנזא הוא ונורא, כאשר שמעתי, לכל העובדים אלים נכריים. מכבר שנא גם אותי, כי עבדתי פסילים מתים ואלמים ואברכים; אולם עתה נסתי מזכחיהם ויתנכרו פי לשולחנם, ואין בי עוז לקרוא לאדני אלהי השמים העליון והעזוז אשר לאביר יוסף, כי נטמא פי ממנחות התרפים.

"אולם שמעתי רבים אומרים כי אלהי העברים אלהי אמת הוא, ואל חי, ואל רחום וחנון וארה אפים ויב חסד וסלח, ולא ימנה חטא איש שפל-רוח, ומה גם חוטא בשגגה, ולא ישית עון בשעת ענות אשר לאיש נדח. על כן אעז גם אני השפלה ואפנה אליו, ואנוס אליו, ולפניו אתודה על כל חטאתי, ואשפור תפילתי לפניו, ורחם על אמלותי.

"כִּי מִי יָדַע, אוֹלֵי יִרְאֶה אֶת תַּעֲנִיתִי זֶה וְאֵת בְּדִידוֹת נַפְשִׁי, וְרַחֲמַי, וְיִרְאֶה אִם אֶת יְתוּמוֹת עַמִּי וּבְחֹלֵי וְשֶׁה בְּעַדֵּי? כִּי כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי אֵב הוּא לִיתוּמִים, וּנְחָמָה לַעֲשׂוּקִים וְעֵזר לְנֹרְדָפִים. אֲעֵז אֶפּוֹא אֲנִי הַשְּׁפֵלָה וְאֲזַעַק אֲלֵיךְ".

אֲז תִּקּוּם אֶסְנֶת מִן הַקִּיר אֲלֵיו יֵשְׁבָה, וְתִתְרוֹמֵם עַל בְּרַכְיָהּ מִזְרָחָהּ, וְתִשָּׂא עֵינֶיהָ אֶל הַשָּׁמַיִם, וְתִפְתַּח אֶת פִּיהָ וְתֹאמֶר לֵאלֹהִים. -

* * *

פרק טז

וְתִמְהַר אֶסְנֶת וְתִשָּׂם לִפְנֵי שׁוֹלְחַן רֵיקָה, וְכַאֲשֶׁר תֵּלַכָּה לְהַבְיֵא לֶחֶם אָמַר לָהּ מַלְאָךְ הָאֱלֹהִים: "הֲבִי נָא לִי יַעֲרַת דְּבֶשֶׁת".

וְזוֹ עָמְדָה וּנְבֹכָהּ, וְתִצַּר כִּי לֹא הִיְתָה לָהּ יַעֲרַת דְּבֶשֶׁת בְּחֹדֶר מֵאֲגָרָהּ.

וַיֹּאמֶר אֲלֶיהָ מַלְאָךְ הָאֱלֹהִים: "לָמָּה זֶה תַּעֲמִדִי?"

וְזוֹ אָמְרָה: "אֲדַנִּי, אֲשַׁלַּח נֶעֶר אֶל קִדְמַת הָעִיר כִּי קְרוּבָה אֶרֶץ נַחֲלָתֵנוּ, וְבָא, וְהִבְיֵא חֵישׁ, וְנִתְתִי לָהּ".

וַיֹּאמֶר אֲלֶיהָ מַלְאָךְ הָאֱלֹהִים: "לֵכִי אֶל חֹדֶר מֵאֲגָרָהּ וּמִצָּאת יַעֲרַת דְּבֶשֶׁת שׁוּמָה עַל הַשׁוֹלְחָן. קַחֶיהָ וְהִבְיֵא לְכֹאוֹ".

וְזוֹ אָמְרָה: "אֲדַנִּי, אֵין יַעֲרַת דְּבֶשֶׁת בְּמֵאֲגָרִי".

וְזֶה אָמַר: "לֵכִי וּמִצָּאת".

וְתִלַּךְ אֶסְנֶת אֶל חֹדֶר מֵאֲגָרָהּ, וְתִמְצָא יַעֲרַת דְּבֶשֶׁת שׁוּמָה עַל הַשׁוֹלְחָן. וְתִהְיֶה הַיַּעֲרָה גְדוּלָּה וּלְבָנָה כְּשֶׁלֶג וּמִלְאָה דְּבֶשֶׁת, וְהַדְּבֶשֶׁת הַלֵּז הִיָּה כְּשֶׁל הַשָּׁמַיִם, וְרִיחוֹ כְּנַחוּחַ הַחֲלִים.

וְתִתְמַה אֶסְנֶת וְתֹאמֶר לְנַפְשָׁהּ: "הֲאֵין הַיַּעֲרָה הַזֹּאת מִפִּי תֵאִישׁ הַזֶּה עֲצוּמוֹ?"

וְתִשַּׁח אֶסְנֶת אֶת הַיַּעֲרָה הַהִיא, וְתִבָּא אוֹתָהּ וְתִשְׁלִימְנָה עַל הַשׁוֹלְחָן, וַיֹּאמֶר אֲלֶיהָ הַמַּלְאָךְ: "מָה זֶה אָמַרְתְּ 'אֵין יַעֲרַת דְּבֶשֶׁת בְּבֵיתִי' וְהִנֵּה הִבְיֵאת לִי?"

וזו אמרה: "לא שמתי, אדני, זערת דבש בביתי מעולם, אלא כאשר אמרת - ותהי. שמא באה זאת מפיה, כי ריחה כנחום המור?" ויחיה האיש לתבונת האשה.

אז יקראנה אליו, ובכואה הושיט את ידו הימנית, ויטלטל את ראשה בידו הימנית, ותפחד אסנת מאד מיד המלאך כי ניצוצות נתזו מידיו כהמון מטילי ברזל, ועל כן לא חדלה מפעוץ עיניה בפחד רב וברעה ביד המלאך.

וזה חיה ויאמר: "אשריה, אסנת, כי נתגלו לה רזי מסתוריו של האל, ואשרי הדבקים באדני אלהים בתשובה, כי מערה זו יאכלו, כי זערה זו רוח החיים היא, ויצרורה דבורי גן העדן משל ורדי החיים אשר בגן אלהים ומכל פרח, וממנה יאכלו המלאכים וכל בחירי האל וכל בני עליון, וכל אשר לאכל ממנה לא ימות לעולם".

אז יושיט מלאך האלהים את ידו הימנית ויקח פיסה קטנה מן היערה ויאכל, ומן הנותר שם באותה יד אל פי אסנת ויאמר לה: "אכלי", ותאכל. ויאמר לה המלאך:

הנה זה אכלת את לחם החיים,
וכוס אלמות שתית,
ונמשחת במשחת עולמים.

הנה היום הזה ישגשגו בשריה פרחי חיים מפעוץ עליון,
ושמנו עצמותיה בארזי גן העדן אשר לאלהים,
וחזקוה כוחות כל ייעפו.

על כן לא יראו עלומיה זקנה,
ולא תכלה יפעתה עד עולם,
כי אם תהי כעיר בצורה לכל.

וינח המלאך את היערה, ותצאנה דבורים רבות מתאי היערה ההיא, והתאים היו לאיו מספר; אלפי אלפים ורבוא רבואות. והדבורים צחורות כשלג, וכנפיהו כארגמן ותכלת וכתולע, ולהן עקצים חודדים, ולא פגעו באיש.

אז תקפנה כל הדבורים הללו את אסנת מכף רגל ועד ראש, ודבורים אחרות, גדולות כמלכות קמו מן היערה ותקפנה את פניה ושפתיה, ותעשנה זערה על פיה ועל שפתיה כמו היערה אשר שומה לפני המלאך, וכל הדבורים אכלו מן היערה אשר בפי אסנת.

וַיֹּאמֶר הָאִישׁ לְדַבְּרִים: "לִכְנֶה לְמִקְוֹתֶיכֶן!"

אֲזַ תְּקוּמְנָה כָּל הַדְּבָרִים וְתַעֲרֹפְנָה וְתִלְכְּנָה אֶל הַשָּׁמַיִם, וְכֹל אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ
לְפָגוּעַ בְּאֶסְנֶת נִפְלוּ עַל הָאָרֶץ וְתָמוּתְנָה. וְאַחַר כֵּן שָׁלַח הַפְּלֹאֵךְ אֶת
מִשְׁהוֹ מֵעַל לְדַבְּרִים הַמֵּתוֹת וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶן: "קוּמְנָה וּלְכְנֶה אִף אַתָּן
לְמִקְוֹתֶיכֶן".

אֲזַ תְּקוּמְנָה כָּל הַדְּבָרִים הַמֵּתוֹת וְתִלְכְּנָה אֶל הַחֲצַר הַסְּמוּכָה לְבֵית
אֶסְנֶת, וְתִשְׁכְּנָה בְּעֵצִים נוֹשְׂאֵי הַפְּרִי.

* *
*

II מזמור לְאֶסְנֶת, תּוֹסֶפֶת לְפָרֵק כֹּא אַחֲרֵי פְסוּק 8

(א. בנוסח היווני F, על פי מהדורת פילוננקו 1968)

חֲטָאתִי, אֱלֹהִים, אֲנֹכִי אֶסְנֶת
חֲטָאתִי לְפָנֶיךָ, חֲטָאתִי.
אֲנִי הִיא הַמִּתְגַּבְּהֶת בְּבֵית אָבִי
וְהִיִּיתִי בְּתוֹלָה מִתְנַשֵּׂאת וְרָמַת עֵינַי,
וְעִבַדְתִּי אֱלֹהִים נְכָרִים, מִסֵּפֶר אֵין לָהֶם,
וְאָכַלְתִּי לֶחֶם מִמִּנְחֹתֵיהֶם
וְלֹא יָדַעְתִּי אֶת אֲדֹנָי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם
וְלֹא בִטַחְתִּי בְּאֵל עֲלִיוֹן אֲשֶׁר לַחַיִּים.

חֲטָאתִי, אֱלֹהִים, רַבּוֹת חֲטָאתִי.
בִּטַחְתִּי בְּעֵשֶׂר אֲשֶׁר לַתְּהַלְתִּי
וּבִלְפִי הִיִּיתִי מִתְנַשֵּׂאת וְרָמַת עֵינַי
וּמוֹאֶסֶת כָּל גֹּבֵר עַל פְּנֵי הָאָרֶץ
וְלֹא הָיָה מִסֵּפֶר לְאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה לְפָנַי.

חֲטָאתִי, אֱלֹהִים, רַבּוֹת חֲטָאתִי לָךְ
אֶת כָּל מִבְּקֵשֵׁי יָדַי מֵאֶסְתִּי וְאֶבּוֹז לָהֶם
עַד אֲשֶׁר בָּא יוֹסֵף אֲבִיר הָאֱלֹהִים.

הוא הנמיכני מגדולתי
 וישפילני מרום עיני
 וביפעה לכדני בו האלהים
 ובחקמתו כדג בחכה
 וברוחו כפתיון שלחיים
 ובכוחו סמכני
 ויוליכני אל אלהי העולמים
 ואל אדון אל עליון,
 ויתן לי לחם חיים לאכול
 וכוס חכמה,
 ואהי לאשתו עד עולם.

* *
 *

(ב. בנוסח הלאטיני על פי מהדורת באטיפול 1889-1890)

ואחר כך אמרה אסנת:

חטאתי אלהים, חטאתי בעיני, רבות חטאתי.
 אני אסנת בת פוטיפרע כהן און,
 חטאתי אלהים, חטאתי בעיני, רבות חטאתי.
 אני הייתי הפחותה בבית אבי
 והייתי בתולה מתנשאת ורמת עין
 חטאתי ...
 ועבדתי אלים אשר מספר אין להם
 ואכלתי לחם ממנחותיהם
 חטאתי ...
 לחם מחנק אכלתי
 וכוס כשלוון שתיתי משלחן מארה
 חטאתי ...
 ולא ידעתי את אדני אלהי השמים
 ולא יחלתי לאל עליון אשר לחיים
 חטאתי ...

כי בטחתי בעשר אשר לתהלתי
 ובלפני היליתי מתנשאת ורמת עין
 חטאתי ...

נהייתי מואסת כל גבר על פני הארץ
 ולא היה איש אשר נשא חן בעיני
 חטאתי ...

כל מבקשי ידי מאסתי ואבוז להם
 חטאתי ...

ואמרתי כי אין איש נסיה על פני הארץ
 אשר לתיר את אזור בתולי
 חטאתי ...

כי אם אהיה לבכורו של המלך הגדול לאשה
 חטאתי ...

עד אשר בא יוסף אביר האלהים
 אשר לכדני כדג בחכה
 בלפעתו וחכמתו ובגבורתו,
 ומשכני והוליקני אל אל חי ועליון
 ויתן לי כוס חכמה
 ואהי לאשתו עד עולם.

* *
 *